

TURISMUL RURAL ÎN SATELE INTELIGENTE

Dezvoltarea afacerilor prin intermediul economiei circulare și al inovării sociale

O2/ A4 – Manual

„Modalități de concepere și implementare a Strategiilor privind Satele Inteligente în dezvoltarea turismului rural”.

Cuprins

1. Terminologie	3
2. Obiective	3
3. Contextul actual de politici privind Satele Inteligente	3
4. Domeniul de aplicare și dimensiunea strategiei privind Satele Inteligente	5
5. Cooperarea – consolidarea sentimentului de comunitate	6
6. Corelarea noilor inițiative cu cele deja existente	6
7. Context economic și finanțări	6
8. Concluzii	7
9. Bibliografie	7
Studii de caz	
Organizația Gastronomică Locală „Gastro Local”	8
Agenția de Turism Rural „Explore Romania”	9
Ținutul Zimbrului	10
Rețeaua de sprijin pentru Sate Inteligente – Monaghan Integrated Development	11
Incluziunea digitală – Donegal Digital	12
Digitalizarea experienței culinare – Good Food Ireland	13
Asociația de Promovare și Dezvoltare Turistică Nemțeană „Valea Ozanei”	14
Fundația „Mihai Eminescu Trust”	15
EcoBrunch	16
Ecomuzeul Valle dell’Aso	17
12-To-Many: modelul de rețea de afaceri ce leagă pădurea de piață	18
SFERA - Protejarea naturii pentru ca aceasta să își exprime cea mai bună formă	18
Traseele și cărările din Kythera	19
Un consorțiu centrat pe lanțul agroalimentar din Regiunea Sterea	20
Olive Green Hotel	21
Asociația Bulgară pentru Turism Rural și Ecologic (BARET)	21
Asociația Satelor Bulgare	22
Centrul de Inovare în Afaceri BIC INNOBRIDGE	23
Ghidurile audio – o nouă modalitate de a descoperi tradițiile zonelor rurale	24
Comunitatea Facebook „Loulé Criativo” - consolidarea comunității în domeniul turismului creativ	25
Platforma de marketing „Creative Iceland”	26
Naselo.bg	26
Platforma „Rural Balkans”	27
Opoznai.bg	28
Hops na kolo – O pagină ce conectează ciclismul cu „Valea aurului verde”	29
Joncțiunea online „Naše podeželje”	30
Glamping.si – O modalitate simplă de rezervare a unei experiențe de camping cu stil	31
Strategia privind Satele Inteligente a Insulei Kythera	32
Smart Rural: Mouans-Sartoux	33
Proiectul Smart Rural 21	34
KULTNATURA – Conectarea a două regiuni într-un singur produs turistic	35
Beeland – o experiență unică de glamping	36
Luče – prima insulă de energie autosuficientă din Slovenia	37
Marketingul online în dezvoltarea durabilă și turismul rural	38
Perspective asupra turismului rural cultural și sustenabil în regiunile inteligente: exemplul Marmilla, Sardinia (Italia)	39

1. Terminologie

<i>Acronim</i>	<i>Denumire completă</i>
EACEA	Agenția Executivă pentru Educație, Audiovizual și Cultură
CE	Comisia Europeană
UE	Uniunea Europeană
GA	Acord de grant
HEI	Instituție de învățământ superior
TIC	Tehnologii ale informației și comunicației
PC	Coordonator proiect
WP	Pachet de sarcini

2. Proiectul SMART VILLAGE vizează următoarele obiective:

- Consolidarea spiritului antreprenorial, a cunoștințelor și a abilităților conexe managementului turismului pentru seniorii din zone rurale marginalizate.
- Creșterea nivelului de conștientizare asupra noilor reguli privind condițiile de igienă impuse structurilor și unităților de cazare, pe fondul pandemiei COVID-19.
- Sporirea gradului de conștientizare privind modelele de inovare și afaceri sociale, în scopul valorizării patrimoniului cultural și natural în turismul rural.
- Îmbunătățirea competențelor digitale ale liderilor comunităților rurale ca viitori experți în strategii și politici privind satele inteligente, prin instruirii legate de utilizarea tehnologiilor informației și comunicației și de exploatarea seturilor complexe de date sau a inovațiilor apărute în utilizarea IoT (Internet of Things). La nivel de impact al proiectului, acești experți vor acționa ca promotori în satele inteligente, facilitând o tranziție agilă, o utilizare mai eficientă a resurselor și o creștere a atractivității zonelor rurale, îmbunătățind calitatea vieții pentru rezidenții din aceste zone.
- Îmbunătățirea competențelor digitale pentru resursele umane adulte din domeniul turismului, la nivel de marketing și de management, cu adresabilitate atât către seniorii cu experiență digitală, cât și către cei fără.
- Brainstorming asupra provocărilor și oportunităților conexe competențelor de turism digital.
- Susținerea dezvoltării de noi acțiuni orientate către adoptarea tehnologiilor digitale în sectorul turistic și creșterea gradului de incluziune a IMM-urilor în lanțul valorii digitale la nivel global.

3. Contextul actual de politici privind Satele Inteligente

Satul inteligent:

Potrivit Planului de Acțiune al UE pentru Sate Inteligente (2017), Satele Inteligente sunt definite ca „zone și comunități rurale care evoluează pe baza punctelor forte și a atuurilor existente la nivel local, dar și pe dezvoltarea de noi oportunități” și în care „rețele și servicii noi și tradiționale sunt consolidate prin mijloace digitale, telecomunicații, tehnologii, inovații și printr-o mai bună utilizare a cunoștințelor”.

Comunicarea Comisiei Europene privind Viitorul Sectorului Alimentar și al Agriculturii (Noiembrie 2017) evidențiază Satele Inteligente ca priorități destinate să sprijine „comunitățile locale în adresarea

problematicilor legate de conectivitate, oportunități de ocupare a forței de muncă și furnizarea de servicii într-o manieră clară și comprehensivă”.

Prin urmare, Statele Membre își pot concepe propriile pachete de sprijin integrate Planurilor Strategice CAP post-2020 în cadrul dezvoltării rurale, dar și Acordurilor de Parteneriat (5) și programelor din cadrul Politicii de Coeziune. Prin Planurile Strategice CAP, de exemplu, Statele Membre pot veni cu un set de intervenții specifice pentru programul LEADER/CLLD, precum și cu alte formule de cooperare, schimburi de cunoștințe sau investiții în serviciile și afacerile de bază, în funcție de contextul și nevoile identificate. Propunerile legislative aferente Planurilor Strategice CAP presupun, de asemenea, ca Statele Membre să își descrie strategiile de digitalizare a agriculturii și a zonelor rurale, strategii ce pot fi elaborate într-o manieră care să susțină Satele Inteligente. În cadrul Acordurilor de Parteneriat, Statele Membre și Regiunile pot avea în vedere utilizarea Fondului European de Dezvoltare Regională și a Fondului Social European pentru a atrage finanțări care să sprijine Satele Inteligente (de exemplu, investiții în internet de mare viteză, sprijin pentru IMM-urile din afara sectorului agricol, instruire IT etc.).

„Satele Inteligente sunt comunități din zone rurale care utilizează soluții inovative în scopul creșterii nivelului de reziliență și al dezvoltării axate pe oportunitățile și punctele forte locale. Acestea se bazează pe o abordare participativă pentru a-și dezvolta și implementa strategia de ameliorare a condițiilor economice, sociale și/ sau de mediu, în special prin mobilizarea soluțiilor oferite de tehnologiile digitale. Satele Inteligente beneficiază de pe urma cooperării și a alianțelor cu alte comunități și actori din zonele rurale și urbane. Inițierea și implementarea strategiilor privind Satele Inteligente pot avea ca punct de plecare inițiative deja existente și se pot finanța printr-o varietate de surse publice și private.” – definiția Satelor Inteligente conform Proiectului European Pilot privind Satele Eco-Sociale Inteligente.

Inovațiile sociale reprezintă practici sociale noi, al căror scop este acela de a satisface nevoile sociale într-o manieră superioară soluțiilor deja existente, rezultând, spre exemplu, din condiții de muncă, educație, dezvoltare, comunicare sau sănătate. Aceste idei sunt generate pentru a extinde și a consolida societatea civilă.

Termenul de „inovare socială” reprezintă, de obicei, nucleul conceptului de Sat Inteligent. Există numeroase definiții ale inovației sociale, dar în contextul Satelor Inteligente, termenul poate fi interpretat drept „reconfigurarea practicilor sociale, ca răspuns la schimbările societale, ce presupune în mod obligatoriu implicarea actorilor din societatea civilă și care urmărește maximizarea rezultatelor la nivel de bunăstare societală”. Cu alte cuvinte, inovația socială implică plasarea oamenilor și a nevoilor lor pe primul loc, generând soluții creative la provocări societale complexe.

Concepte-cheie în inovarea socială: Generator de schimbare, Design social, Antreprenariat social, Impact social/ Impact colectiv, Investiție socială/ Investiție responsabilă social/ Filantropie de risc

Economia circulară: Economia circulară este un concept economic corelat cu dezvoltarea durabilă și economia verde, dar care merge mai în profunzime față de cea din urmă. Într-adevăr, dincolo de a reduce cantitatea de deșeuri și impactul ecologic al industriei, economia circulară își propune să producă bunuri și servicii prin adoptarea unui sistem de management sustenabil al materiilor prime și al surselor de energie. Altfel spus, scopul este de a face economia cât mai circulară cu putință, prin crearea de noi procese și soluții care să optimizeze resursele, utilizarea lor și deșeurile rezultate. Definiția economiei circulare rămâne, însă, deschisă dezbaterii, în sensul în care nu există o definiție oficială și unică a termenului, ceea ce lasă loc pentru interpretări multiple. Cu toate acestea, toate

definițiile recunosc importanța proiectării, producției și consumului într-o manieră sustenabilă. Obiectivul este de a conduce societatea spre o economie mai circulară, la nivel de aspecte de mediu, economice și sociale.

Economia circulară se bazează pe 7 principii fundamentale: **achiziții sustenabile, eco-design, ecologie industrială și teritorială, economia funcționalității, consum responsabil, extinderea duratei de viață, prevenirea producerii de deșeuri, management și reciclare.**

4. Domeniul de aplicare și dimensiunea strategiei privind Satele Inteligente

Domeniul de aplicare a strategiilor privind Satele Inteligente poate fi extrem de vast. Inițiativele deja existente se concentrează, de obicei, pe unul sau mai multe aspecte generale ale dezvoltării rurale care necesită mai degrabă o abordare cooperativă decât una individuală pentru a produce o schimbare reală. În funcțiile de circumstanțele și motivațiile locale, aceste inițiative pot prioritiza problematici economice, sociale sau de mediu, ori chiar o combinație a tuturor acestora. Dar nu este nevoie ca toate problemele să fie adresate deodată. Pe de o parte, aceste acțiuni comunitare pot fi corelate cu marile provocări societale ale secolului XXI, precum contracararea schimbărilor climatice, inclusiv prin utilizarea energiei regenerabile sau prin valorificarea în zonele rurale a noilor oportunități emergente (sectorul bioeconomic și destinațiile turistice inteligente sunt doar câteva exemple).

În ceea ce privește dimensiunea, strategiile privind Satele Inteligente pot fi formulate la nivelul așezărilor rurale, al municipalităților, al grupurilor municipale sau la nivelul unităților teritoriale de mici dimensiuni (precum insulele sau grupurile de insule), în funcție de formula cea mai potrivită și relevantă atribuită termenului de „sat” la nivel local. Ca regulă generală, însă, o strategie privind Satele Inteligente va porni de la scară mică și se va extinde prin cooperarea cu alte zone.

Există o serie de criterii simple care trebuie avute în vedere la nivel național, regional și chiar local în elaborarea unei strategii privind Satele Inteligente. Componentele-cheie ar trebui să includă:

- Dovada existenței unui grup activ de cetățeni locali care să conducă procesul, în întreg ansamblul său. Aceasta se poate face prin „scrisori de angajament” din partea rezidenților locali, a operatorilor economici și a instituțiilor locale, dar și a autorităților municipale responsabile. Se poate avea în vedere și constituirea unei entități legale (precum organizație sau asociație sătească, ori organizație a fermierilor) pe care comunitatea să o nominalizeze/ delege/ includă în supervizare. Astfel de inițiative pot veni din partea societății civile, a autorităților locale sau chiar a sectorului privat, dar trebuie să se asigure întotdeauna legitimitatea, deschiderea și caracterul incluziv al acestora.
- Exprimarea clară a unei viziuni de schimbare a comunității, corelată cu una sau mai multe dintre problemele și oportunitățile cheie identificate în comunitate, împreună cu un grad ridicat de implicare comunitară în direcția acestei viziuni. În unele cazuri, se poate conecta viziunea referitoare la Satele Inteligente cu o strategie teritorială deja existentă. La nivel local, putem discuta fie despre o strategie CLLD (Dezvoltare Locală Asigurată de Comunitate), fie despre un plan municipal/ local sau despre Agenda 21.

5. Cooperarea – consolidarea sentimentului de comunitate

Satele Inteligente se bazează pe canalizarea energiei, viziunii și angajamentului de acțiune locală ale oamenilor din comunitate. Exemplele de proiecte și inițiative deja identificate relevă faptul că Satele Inteligente se constituie, de regulă, atunci când membrii comunității se coagulează în jurul unei probleme sau a unei viziuni comune, implementând o formulă de plan de acțiune pentru a atinge un obiectiv specific.

Un aspect important este acela că strategia privind Satele Inteligente ar trebui să fie doar un vehicul pentru ghidajul și sprijinul eficient al inițiativelor locale, nu un scop în sine.

Succesul unor astfel de inițiative ascendente presupune construirea unor platforme și parteneriate între părțile interesate relevante și, mai ales, implicare activă și sprijin din partea autorităților locale și regionale abilitate.

Deși ideea inițială a unei strategii privind Satele Inteligente poate fi generată la nivelul unui sat sau al unui cătun, succesul acesteia depinde adesea de cooperarea cu sate, orașe și municipii învecinate.

6. Corelarea noilor inițiative cu cele deja existente

Orice corelație dintre Strategia privind Satele Inteligente și alte strategii mai extinse deja existente (de exemplu, strategii digitale regionale sau locale, strategii regionale de specializare inteligentă etc.) ar trebui, de asemenea, evidențiată. Comunitățile își pot construi strategia privind Satele Inteligente în jurul unui „proiect-etalon”, care stimulează o implicare mai puternică a comunității în adresarea provocărilor sau a oportunităților identificate (ca, de pildă, crearea unei surse de energie regenerabilă sau asigurarea de servicii sustenabile de îngrijire pentru persoanele în vârstă). În fapt, strategiile privind Satele Inteligente pot – și vor – varia semnificativ. Nu există un model unic sau o soluție universal aplicabilă. În mod inevitabil, unele comunități sunt mai avansate decât altele și este important să se asigure adaptarea criteriilor la realitățile și nevoile locale. Orice strategie derivată din comunitate trebuie privită mai degrabă ca un proces și nu ca un scop final. Oricare sat sau comunitate rurală poate deveni Sat Inteligent, dar modalitatea în care va realiza acest lucru depinde de contextul local și de factori precum nivelurile de cunoștințe, capital uman, promotori locali, profunzimea legăturilor sociale care unesc comunitatea și atitudinea favorabilă – sau nu – a instituțiilor locale.

7. Context economic și finanțări

S-au înregistrat progrese considerabile în aplicarea conceptului de Sat Inteligent la nivel european. Statele care au adoptat acest concept au început să își transpună acțiunile în practică. Exemple interesante pot fi identificate în numeroase țări, precum Slovenia, Cehia, Germania, Franța, Finlanda, Italia, dar și alte state din lume. Nu există un model unic al unui Sat Inteligent, care să se aplice pentru fiecare stat și regiune și care să poată fi dezvoltat și implementat la scară largă. Zonele și comunitățile locale sau regionale pot fi foarte diferite și se pot confrunta cu obstacole diverse, chiar și pe teritoriul aceluiași stat. Cu toate acestea, componentele fundamentale, cum sunt obiectivele de dezvoltare durabilă, sunt stabilite într-un cadru global al dezvoltării durabile viitoare. Acordul de la Paris și Agenda 2030 reprezintă inițiative globale cu o viziune pe termen lung, acoperind toate cele 3 elemente ale dezvoltării durabile: economic, de mediu și societal.

În contextul dezvoltării rurale și pentru atingerea acestor obiective, au fost formulate mai multe politici, susținute prin diverse programe de finanțare. Fondul European pentru Dezvoltare Regională (ERDF), împreună cu Fondul de Coeziune (CF) reprezintă principalele surse de finanțare a politicilor regionale.

O altă sursă importantă de finanțare o constituie Fondurile Structurale și de Investiții Europene (ESI), care se compun din Fondul Social European (ESF) și Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (EAFRD). Câteva acțiuni sau intervenții eligibile pentru finanțare în acest parcurs pot fi reprezentate de investiții „soft” precum consultanță, instruire, cercetare și studii tehnice și de fezabilitate, dar și de investiții materiale, la scară mică.

Implicarea actorilor sau a experților externi, din afara comunității (cum ar fi consultanți specializați, cercetători sau facilitatori comunitari) poate fi considerată cheltuială eligibilă, ce vizează asigurarea capacității comunității de a implementa acțiunile propuse.

8. Concluzii

Abordarea privind Satele Inteligente este una integrativă, utilizând potențialul digitalizării și generând soluții noi prin intermediul unor procese participative, bazându-se, așadar, pe deschidere și inovație socială. Această înțelegere de bază a abordării privind Satele Inteligente conduce la o serie de recomandări de politici.

Aceste recomandări vizează toate nivelurile instituționale, plecând de la nivelul Uniunii Europene și până la nivel macro-regional, național, regional și local. Acolo unde este cazul, se vizează direct un nivel specific și se oferă exemple concludente.

Recomandări:

- Considerarea transformării inteligente a zonelor montane, rurale și periferice ca prioritate strategică;
- Încorporarea conceptului de Sat Inteligent în strategiile și politicile existente și viitoare;
- Alocarea de fonduri către abordările integrative, așa cum este și cea privind Satele Inteligente;
- Încurajarea inovațiilor și a experimentării;
- Utilizarea abordării privind Satele Inteligente în scopul comunicării potențialului de inovare și a atractivității zonelor montane și rurale, precum și conectarea zonelor urbane cu cele rurale;
- Încurajarea schimburilor de experiență și a interconectării în cadrul abordării privind Satele Inteligente, atât în interiorul comunităților rurale și montane, cât și cu cele urbane;
- Dezvoltarea de infrastructuri și competențe digitale, adaptate la nevoi și la posibilitățile tehnologice.

9. Bibliografie

<http://www.socialinnovationacademy.eu/8-key-social-innovation-concepts/>

https://enrd.ec.europa.eu/sites/default/files/enrd_publications/smart-villages_orientations_sv-strategies.pdf

https://enrd.ec.europa.eu/sites/default/files/enrd_publications/smart-villages_orientations_sv-strategies.pdf

Organizația Gastronomică Locală „Gastro Local”

www.facebook.com/gastrolocal.ro

www.gastrolocal.ro

Punctele Gastronomice Locale sunt puncte turistice, de tip familial, care oferă adesea produse gastronomice specifice zonei în care își desfășoară activitatea. Acestea pot fi constituite în orice zonă rurală de pe teritoriul țării, în România fiind în momentul de față mai multe Puncte Gastronomice Locale în mai multe județe, precum Brașov, Covasna, Sibiu, Tulcea etc.

GASTRO LOCAL este un program centrat pe dezvoltarea unei rețele naționale de Puncte Gastronomice Locale. Demarată în toamna anului 2019, inițiativa a pornit de la nevoia de a le oferi turiștilor din comuna Vama Buzăului, județul Brașov, o experiență culinară autentică, unică și sigură, într-un cadru rural.

GASTRO LOCAL propune un mod de a genera sinergie în comunitate și oferă un model de socializare rurală în jurul actului gastronomic. Rolul său este de a le oferi oaspeților oportunitatea de a servi o masă românească tradițională, cu produse provenite din gospodăriile locale, în atmosfera rustică a zonei în care își petrec sejurul, dar în conformitate cu reglementările de igienă impuse de lege.

Ce face GASTRO LOCAL?

- Sprijină și încurajează în mod real producătorii locali;
- Stabilește reglementările de funcționare și asigură respectarea acestora;
- Creează un brand recunoscut la nivel național;
- Asigură simplificarea proceselor necesare pentru acreditarea punctelor Gastro Local;
- Contribuie la dezvoltarea economică a României și a gastronomiei locale, prin dezvoltarea de activități economice sustenabile;
- Acționează ca un partener de discuții unitar și informat, în relația cu instituțiile competente;
- Stabilește strategia unitară de promovare a rețelei Gastro Local;
- Oferă consultanță specifică;
- Promovează parteneriatele locale și regionale;
- Analizează și propune modalități de dezvoltare a rețelei;
- Menține o abordare simplă, corectă și facilă asupra proceselor implicate în funcționarea rețelei Gastro Local.

Puncte-cheie:

- ✓ Maximizarea potențialului zonal;
- ✓ Soluții inovative pentru dezvoltarea turismului local;
- ✓ Economie locală circulară, bazată pe afacerile locale;
- ✓ Valorizarea comunității la diferite niveluri.

Agencia de Turism Rural „Explore Romania”

www.exploreromania.org

www.facebook.com/Explore-Romania-340662065530

Explore Romania este despre:

- Interacțiunea cu oamenii și natura, cu un impact minimal asupra mediului și utilizarea serviciilor oferite de localnici, contribuind astfel la conservarea și sprijinul comunităților locale mici;
- Explorarea – „dincolo de cărările bătătorite” este deviza tuturor activităților;
- Conectarea cu natura și valorile tradiționale.

Puncte de interes din România:

- Munții Carpați – una dintre cele mai mari întinderi de păduri naturale din Europa, ce găzduiește cea mai mare populație de animale carnivore de talie mare de pe continent;
- Delta Dunării – cea mai întinsă zonă de deltă din Europa și Rezervație a Biosferei inclusă în patrimoniul UNESCO;
- Situri culturale și istorice incluse în patrimoniul UNESCO: mănăstirile pictate din Bucovina, bisericile fortificate din Transilvania, bisericile de lemn din Maramureș, mănăstirea și ceramica de Horezu, fortărețele dacice, Cetatea Sighișoarei;
- Transilvania, ținutul miturilor, care a servit drept inspirație pentru celebrul roman al lui Bram Stoker, Dracula.

Meșteșuguri tradiționale:

Deși diferă de la o regiune la alta, culorile vii și elementele grafice complexe caracterizează în mod definitoriu obiectele românești de artizanat.

Cioplitul în lemn este un meșteșug comun arealului Munților Carpați, însă este cu precădere specific regiunii Maramureș, leagănul așa-numitei „civilizații a lemnului”.

Covoarele și scoarțele din lână, țesute la războaie verticale și decorate manual, folosind culori naturale, pot fi găsite adesea pe pereții caselor românești. Încondeierea ouălor se face cu ceară și vopsele naturale, fiind o parte integrantă a festivalului renașterii asociat cu primăvara și sărbătorile de Paști.

Aproximativ de 30 de centre de olărit își desfășoară activitatea pe teritoriul României, fiecare cu propriul stil distinctiv. Icoanele pictate pe sticlă dezvoltă frumusețea și imaginația artei naive realizate de numeroși pictori populari. Iar măștile de ceremonie își au în continuare locul în festivalurile cu origini păgâne antice, descoperind mitologii de mult uitate.

Puncte-cheie:

- ✓ Dezvoltarea potențialului tezaurului istoric și natural zonal;
- ✓ Sporirea gradului de conștientizare comunitară prin evenimente și promovare regională;
- ✓ Consolidarea relațiilor comunitare și a nivelului de participare a cetățenilor în viața comunității;
- ✓ Valorizarea economiei locale.

Ținutul Zimbrului

www.tinutulzimbrului.ro

www.facebook.com/tinutulzimbrului.ro

Ținutul Zimbrului încorporează un areal în care valorile naturale se intersectează cu cele religioase, culturale și istorice. Aici veți descoperi nu doar Rezervația de Zimbri și Faună Carpatină „Dragoș Vodă”, ci și o tradiție monastică neîntreruptă de 600 de ani.

Păduri dense, cu arbori de peste 400 de ani, dealuri înverzite și împădurite pe care le puteți traversa pe jos sau pe două roți, sate cu o arhitectură ce amintește de cea muzeală, locuri încărcate de istorie, arii naturale protejate și izvoare cu apă sărată de peste 8000 de ani – toate se regăsesc aici.

Parcul Natural Vânători, înființat în 1999, este localizat în partea de nord a județului Neamț. Acesta se întinde pe versantul estic al Munților Stânișoarei și peste zona subcarpatică a Neamțului, având o altitudine medie de 800 m. Datorită diversității faunei și florei, Parcul Natural Vânători Neamț a fost declarat sit de importanță comunitară și arie de protecție a avifaunei.

Din 2012 și până în prezent, 30 de bizoni au fost eliberați în sălbăticia Parcului Natural Vânători Neamț. În urma reproducerii, numărul acestora a ajuns la 48. O parte dintre aceștia sunt monitorizați cu ajutorul unor zgărzi radio sau GPS.

Prima recunoaștere la nivel european a Ținutului Zimbrului a avut loc în 2009, prin includerea sa în rețeaua EDEN (Destinații Europene de Excelență), iar în 2016, Ținutul Zimbrului a devenit cea de-a patra destinație de ecoturism din România.

Ținutul Zimbrului este singurul obiectiv din România prezent în cadrul competiției Top 100 Destinații Sustenabile, organizate la nivel global de către Green Destinations. Obiectivul a fost inclus în topurile aferente anilor 2017, 2018 și 2019.

Ținutul Zimbrului este singurul areal din Europa în care zimbrii pot fi găsiți atât în libertate, cât și în condiții de captivitate și libertate parțială.

Întâlnirea cu cel mai mare mamifer terestru din Europa, care poate atinge greutatea de o tonă, este o experiență unică, ce produce emoții puternice, dar care vă va rămâne cu siguranță impregnată în memorie, alături de alte amintiri de neuitat. În această aventură vă va fi alături echipa Parcului Natural Vânători Neamț.

Puncte-cheie:

- ✓ Dezvoltarea potențialului tezaurului natural, istoric și artistic zonal;
- ✓ Sporirea gradului de conștientizare comunitară prin evenimente și promovare regională;
- ✓ Consolidarea relațiilor comunitare și a nivelului de participare a cetățenilor în viața comunității;
- ✓ Valorizarea economiei locale.

Rețeaua de sprijin pentru Sate Inteligente – Monaghan Integrated Development

www.midl.ie

Într-o lume modernă aflată în continuă schimbare, zonele și comunitățile rurale se confruntă cu numeroase provocări, în efortul lor de supraviețui și de a evolua în contextul acestei noi realități. Infrastructura deficitară, deficitul demografic, accesul limitat la informații și progrese tehnologice sunt doar câteva dintre chestiunile care trebuie avute în vedere în elaborarea strategiilor de dezvoltare și sustenabilitate rurală. Drept urmare, inițiativele care abordează problematicile specifice mediului rural prin intermediul inovației și al practicilor sustenabile se înscriu în direcțiile actuale de afaceri.

Inițiativele privind Satele Inteligente reprezintă planuri de acțiune destinate să dezvolte comunitățile locale prin implementarea unor practici sustenabile și prin asigurarea rezilienței (Anastasiou et al., 2021). Cu scopul de a spori sustenabilitatea și de a atinge Obiectivele de Dezvoltare Durabilă (SDG), Satele Inteligente combină inovațiile sociale și practicile economiei circulare pentru a revitaliza, conserva și dezvolta zonele și comunitățile rurale care întâmpină dificultăți în a răspunde la cerințele moderne de competitivitate (Zavratnik, 2018). Un exemplu de implementare a abordării privind Satele Inteligente este Monaghan Integrated Development (MID). MID este o companie de dezvoltare localizată în comitatul Monaghan din Irlanda, al cărei focus este reprezentat de sprijinirea progresului comunităților rurale și a satelor din zonă, prin incluziune socială, egalitate și modele de dezvoltare specifice. Printr-o abordare ascendentă, MID încurajează proiecte colaborative, ce utilizează soluții personalizate și practici incluzive pentru a adresa probleme locale specifice (MID, 2021). Fundamentată pe definiția termenului „inteligent” oferită de Uniunea Europeană, activitatea MID atinge obiectivele-cheie ale „creșterii inteligente, sustenabile și incluzive”: promovează cunoștințele și inovația, popularizează principii și practici sustenabile care facilitează dezvoltarea comunității și face eforturi active pentru realizarea coeziunii sociale prin incluziune (Naldi et al., 2015, pp. 90-91). În această direcție, MID promovează dezvoltarea locală printr-un impact social direct.

MID implementează mai multe programe la scară largă pentru a asigura servicii suport indivizilor, grupurilor comunitare și întreprinderilor din comitatul Monaghan. Oferind soluții la probleme precum șomajul sau excluziunea socială, MID urmărește să creeze oportunități egale în zone și grupuri sociale anterior dezavantajate. Asistă, de asemenea, în crearea și/ sau consolidarea grupurilor și rețelelor comunitare și asigură servicii de consultanță în chestiuni deopotrivă teoretice și pragmatice. Într-o manieră similară, MID promovează inovația și creativitatea prin oferirea de asistență în crearea sau extinderea noilor afaceri.

Activitatea de succes a echipei MID se bazează pe „o structură de parteneriat multisectorial”, ce aduce laolaltă reprezentanți cu funcții și statute diferite (MID, 2021). Într-o manieră colaborativă, incluzivă și bazată pe respect, MID finanțează abordări inovative privind dezvoltarea locală și sustenabilitatea. Organizează, de asemenea, evenimente care contribuie la coagularea comunității, recompensează activitatea de voluntariat și asigură servicii de informare referitoare la orice potențiale soluții de dezvoltare în întreg comitatul Monaghan, printr-o prezență vibrantă și dinamică în regiune.

Exemplul MID ilustrează principiul de bază al inovării sociale. Serviciile sale de consultanță și sprijin consolidează potențialul comunităților și grupurilor locale, asigurând în același timp autosuficiența și dezvoltarea pe termen lung a acestora. MID adoptă o abordare holistică asupra planificării dezvoltării, axată pe egalitate socială și incluziune, ce îmbunătățește în mod direct bunăstarea regiunii și din care rezultă, implicit, impactul său social. Mai mult, angajamentul MID de a sprijini dezvoltarea comunității și de a promova practicile sustenabile se înscrie cu succes în conceptul de economie circulară.

Incluziunea digitală – Donegal Digital

www.donegaldigital.ie

Regiunile rurale întâmpină dificultăți în a răspunde cerințelor digitalizării, având în vedere lipsa infrastructurii și nivelul redus de alfabetizare digitală, mai ales pe fondul pandemiei COVID-19. În acest context, crearea unor rețele și afaceri sustenabile devine un proces dificil, ce necesită abordări inovative și sprijin structurat. Ca răspuns la această realitate, în Irlanda se constituie huburi digitale care să reducă disparitățile, creând parteneriate strategice pentru sprijinirea zonelor dezavantajate.

Un exemplu de astfel de parteneriat este Donegal Digital, înființat în comitatul Donegal, Irlanda. Donegal Digital reprezintă un parteneriat public-privat care promovează acțiuni de transformare digitală a unui comitat ce are nevoie de abordări inovative și planuri de afaceri sustenabile. Donegal Digital se concentrează pe 3 obiective: „construirea unor comunități Donegal Digital puternice, dezvoltarea cercetării și a inovării digitale și consolidarea clusterului Letterkenny Digital” (San Emeterio, 2019). Proiectul Donegal Digital își promovează strategia digitală prin mai multe acțiuni: facilitează studii de progres și ameliorare pe termen lung, organizează inițiative pentru crearea de servicii digitale și sisteme de sprijin noi în comitatul Donegal și operează huburi digitale locale pentru a amplifica incluziunea digitală prin Cadrul Economic Local de Planificare Comunitară (LECP) (Donegal Digital, 2021). Donegal Digital asigură conexiunile de internet de mare viteză pentru indivizii și afacerile din comitat și sprijină într-o manieră dinamică start-upurile digitale.

Cu un angajament puternic față de dezvoltare, Donegal Digital promovează, de asemenea, cercetările și proiectele axate pe sursele de energie inteligente. În același timp, se folosește de huburile din rețea pentru a crește gradul de alfabetizare și incluziune digitală, pentru a crea oportunități de angajare, pentru a crește capacitatea afacerilor locale și a întreprinderilor tradiționale, dar și pentru a consolida eficiența operațională a comunității. Donegal Digital promovează, de asemenea, limba și cultura irlandeză, elaborând resurse digitale care să sprijine regiunile Gaeltacht (Donegal Digital, 2021a). În plus, din 2016, Donegal Digital lucrează la crearea unui portal de date al sectorului turistic și al bunurilor culturale din regiune, prin intermediul unui „proiect de dezvoltare software, digitalizare conținut și implementare de senzori”, denumit „Big Data for Tourism” (Donegal Digital, 2021b). În contextul în care contribuie la progresul comunității, Donegal Digital organizează numeroase ateliere cu scopul de a menține toți actorii la curent cu noile tendințe, precum și de a educa în ceea ce privește alfabetizarea digitală, ajutând întreprinderile mici să evolueze.

Parteneriatele strategice construite de Donegal Digital permit implementarea de acțiuni în întreg comitatul Donegal. Mare parte din eforturile Donegal Digital este orientată către investiții în capacitățile de cercetare digitală, competențe digitale, puncte de internet de mare viteză și multe altele. În acest sens, Donegal Digital acționează în acest moment pentru dezvoltarea de noi huburi digitale pe teritoriul Irlandei, oferind astfel infrastructura de dezvoltare pentru mai multe regiuni subdezvoltate până acum din punct de vedere tehnologic. Îmbunătățirile și progresele constante asigură împărtășirea inovației și atragerea mai multor persoane și regiuni care să adopte conceptul de Sat Inteligent.

Donegal Digital este un parteneriat inovativ social, care oferă acces la oportunități egale pentru mai multe persoane. Prin împărtășirea cunoștințelor și a infrastructurii digitale, promovează incluziunea socială și digitală, necesară pentru ca zonele rurale să evolueze și să prospere. Angajamentul Donegal Digital față de practicile sustenabile de afaceri se extinde în multiple sectoare, iar proiectele sale de digitalizare vor aduce beneficii viitoare considerabile pentru comunități, operatori economici și indivizi. Spiritul de colaborare din spatele fiecărui pas inovator este modul prin care Donegal Digital respectă în mod activ modelele economiei circulare. Prin utilizarea și promovarea cunoașterii ca putere, Donegal Digital aplică la scară largă conceptul de Sate Inteligente, răspunzând provocărilor sociale și construind un viitor mai bun.

Digitalizarea experienței culinare – Good Food Ireland

www.goodfoodireland.ie

Dezvoltarea economică a zonelor rurale prin intermediul turismului poate reprezenta o provocare atunci când comunitățile nu dispun de infrastructura, uneltele și cunoștințele de bază în materie de marketing, networking și modalități de racordare la comunitatea globală. Drept urmare, zonele rurale din Irlanda fac eforturi să stimuleze și să atragă turiștii spre destinații mai puțin cunoscute. Abordarea privind Satele Inteligente poate oferi soluții la provocările sociale și financiare întâmpinate.

Good Food Ireland se aliniază la conceptul de Sate Inteligente: scopul său este de a interconecta sectorul agroalimentar cu cel al turismului și al ospitalității, promovând cultura irlandeză și stimulând comunitățile și economiile marginalizate (Good Food Ireland, 2021). În acest context, Good Food Ireland a creat un brand inovativ ce promovează turismul gastronomic de calitate, prin experiențe amplificate de valorile culturale locale și de aprecierea produselor artisanale. Garantând pentru toți partenerii săi, care sunt supuși unor inspecții amănunțite, Good Food Ireland se angajează să ofere opțiuni sigure și satisfăcătoare tuturor vizitatorilor.

O definiție larg acceptată, dată de C. Michael Hall și Liz Sharples, se referă la turismul gastronomic ca la „vizitarea producătorilor alimentari primari și secundari, a festivalurilor gastronomice, a restaurantelor și locațiilor specifice în care degustarea și/sau experimentarea atributelor regiunii în care se produc alimentele reprezintă motivația principală a călătoriei” (2003, p. 10). Produsele Good Food Ireland sunt cu precădere experiențele care le permit vizitatorilor să exploreze istoria și cultura unice ale Irlandei. Prin experiențe personalizate de brutărie, tururi de degustare a mâncărilor și a băuturilor, activități de căutare și cules al hranei în pădure, picnicuri și vizite organizate la ferme, de pildă, Good Food Ireland promovează explorarea culturii și a istoriei într-un context recreativ, dat de elementul gastronomic, combinată cu sejururi scurte în locuri precum hanuri de familie sau case la țară.

Platforma Good Food Ireland oferă posibilitatea de a rezerva online experiențe și/ sau cazări pe teritoriul Irlandei, familiarizând vizitatorii cu elemente culturale sau destinații mai puțin cunoscute ale țării. Într-o manieră similară, permite rezervarea unor experiențe culinare în unități acreditate și aprobate. În același timp, Good Food Ireland încheie parteneriate cu afaceri mai mici din țară, care beneficiază de expunerea pe această platformă. Concentrându-se în particular pe mâncăruri și băuturi artisanale, produse local, platforma urmărește să îi educe pe vizitatori cu privire la importanța afacerilor mici și a celor locale, a fermierilor și producătorilor de alimente irlandezi, dar și a culturii irlandeze, în general.

Site-ul Good Food Ireland este conceput sub forma unei platforme comerciale ușor de folosit, ce oferă servicii online doritorilor. Un director informat și actualizat de destinații, experiențe, profesioniști, întreprinderi mici, produse de artizanat și multe altele permite o navigare facilă a culturii irlandeze. Funcționalitatea de rezervare și magazinul online îmbunătățesc experiența și facilitează planurile de călătorie ale vizitatorilor. Mai mult, operarea platformei stimulează turismul rural și crește veniturile fermierilor locali, ale producătorilor alimentari și ale comunităților locale, în ansamblu.

Good Food Ireland combină turismul gastronomic cu cel responsabil, promovează descoperirea culturii și a istoriei și dezvoltă comunitățile locale, prin expunerea întreprinderilor mici și a destinațiilor mai puțin cunoscute. Acest model de inovare socială are un impact puternic nu doar la scară mică, ci și la nivel macro, deoarece răspunde nevoilor locale și consolidează în mod direct bunăstarea comunităților locale.

Platforma Good Food Ireland se bazează pe practici responsabile și sustenabile, subliniind importanța produselor artisanale, a artefactelor culturale și a afacerilor mici sau de familie. Prin intermediul directorului digitalizat și a opțiunii de rezervare, platforma oferă opțiuni alternative pentru un public larg. Respectând principiile economiei funcționalității, Good Food Ireland oferă un serviciu valoros pentru actori diverși, îmbunătățind atât experiența turistului, cât și veniturile comunităților locale.

Asociația de Promovare și Dezvoltare Turistică Nemțeană „Valea Ozanei”

www.valeaozanei.ro

www.facebook.com/tinutulzimbrului.ro

Asociația de Promovare și Dezvoltare Turistică Nemțeană „Valea Ozanei” este o organizație neguvernamentală, autonomă și apolitică, în scop nepatrimonial, care își propune să promoveze și să dezvolte potențialul turistic și patrimoniul zonei, meșteșugurile tradiționale, cultura, dar și atracțiile turistice din Târgu Neamț și zona adiacentă, prin maximizarea fluxului turistic, crearea și dezvoltarea de unități turistice și asigurarea unei interacțiuni armonioase între sectorul turistic și factorii sociali și de mediu.

Obiectivele asociației sunt centrate pe promovarea potențialului cultural al regiunii, fiind întreprinse activități de promovare a turismului istoric, cu accent pe popularizarea obiectivelor istorice, atât în zona Târgu Neamț, cât și în întreg arealul județului Neamț.

Festivalul „Iarmaroc”, organizat în Târgu Neamț în 2015, 2017, 2018 și 2019, reprezintă un proiect de anvergură ce a continuat prezentarea tradiției culinare locale. Festivalul a fost conceput sub forma unui târg tradițional, înrădăcinat în cultura ancestrală a poporului român. În același timp, manifestările artistice tradiționale se constituie într-o atracție deosebită pentru turiștii care vizitează zona. Evenimentul promovează tradițiile și meșteșugurile românești.

APDTN Valea Ozanei a reușit să perpetueze în Târgu Neamț un eveniment cultural al cărui scop este acela de a promova valorile culturale românești.

Puncte-cheie:

- ✓ Dezvoltarea potențialului tezaurului natural, istoric și artistic zonal;
- ✓ Sporirea gradului de conștientizare comunitară prin evenimente și promovare regională;
- ✓ Consolidarea relațiilor comunitare și a nivelului de participare a cetățenilor în viața comunității;
- ✓ Valorizarea economiei locale.

Fundația „Mihai Eminescu Trust”

www.mihaieminescutrust.ro

www.facebook.com/MihaiEminescuTrust

Fundația Mihai Eminescu Trust (MET) și-a început activitatea în România într-un context nefavorabil. Fundația a fost fondată în Londra, în anul 1987. Scopul original, așa cum derivă și din denumire, a fost acela de a facilita contactul dintre intelectualii români (filosofi, scriitori, artiști) și personalități și universități din Europa de Vest, cu precădere Oxford și Cambridge. O primă intervenție importantă a fundației a fost determinată de planul de sistematizare impus de Nicolae Ceaușescu, ce a pus în pericol de dispariție mii de case cu valoare istorică. În acest context, fundația a fost sprijinită de Majestatea Sa Regală, Principele de Wales, care a ținut în data de 27 aprilie 1989 un discurs referitor la situația satelor românești, cu ocazia expoziției „Build a Better Britain”, organizate de către Societatea Civică în Londra.

O fundație presupune, mai mult decât orice alt tip de organizație, implicare și calitate umană. MET crede în potențialul comunităților locale și le sprijină în eforturile lor constante de regenerare. MET a devenit o parte importantă din aceste comunități în dezvoltare.

Din 1990, fundația s-a dedicat protejării patrimoniului istoric din Transilvania. În 2000, s-a înființat filiala din România a Fundației Mihai Eminescu Trust, ce coordonează conservarea patrimoniului și revitalizarea proiectelor rurale din Transilvania, sub patronajul Alteței Sale Regale, Principele de Wales. Patronajul ASR s-a menținut timp de 13 ani, între 2000 și 2013.

MET dezvoltă proiecte în care calitatea primează, tocmai pentru că un patrimoniu implică lucruri bine făcute, ce vor rezista trecerii timpului. O altă coordonată definitorie este expertiza, câștigată prin ani de experiență. MET este un partener de încredere pentru alte fundații și autorități cu care își împărtășește cunoștințele. Fundația declară că prețuiește trecutul, dar construiește pentru viitor, ceea ce înseamnă că toate proiectele generate prin capitalizarea patrimoniului trebuie să fie orientate către viitor pentru a fi viabile.

Astăzi, MET este dedicată conservării patrimoniului local și revitalizării satelor transilvănene și maramureșene, două dintre cele mai autentice zone din Europa. MET se concentrează pe turismul responsabil, ceea ce implică dezvoltarea infrastructurii turistice prin raportarea la o serie de criterii esențiale: management durabil, dezvoltarea comunităților locale, valorizarea patrimoniului cultural și protejarea mediului. Fundația și-a început demersurile de dezvoltare a turismului responsabil prin renovarea vechilor case saxone și transformarea lor în case de oaspeți tradiționale pentru grupuri mici de vizitatori. MET a realizat, de asemenea, instruirea și certificarea ca operatori turistici pentru 40 de săteni.

Timpul pare că stă în loc în aceste zone. Vizitatorii se pot bucura de experiențe rurale autentice în sate precum Viscri, Mălâncrav, Criș, Florești, Alma Vii și Biertan: arhitectură și mobilier tradiționale, mâncăruri naturale, tradiții, meșteșuguri și experiența unică a vieții la țară. Casele tradiționale de oaspeți păstrează mobilierul original și arhitectura autentică, tradițională, intervențiile fiind minime și doar cu scopul de a asigura standardele curente de igienă (grupuri sanitare etc.). Pe lângă cetățile și bisericile fortificate, oaspeții se pot bucura de natură, profitând de diversele trasee de drumeții disponibile. Iar pentru cei care își doresc o experiență completă, se organizează vizite la meșteșugari, plimbări în trăsură, sau vizite la stână.

Organizația derulează activități diverse, inclusiv programe de instruire profesională în meșteșuguri tradiționale românești, inițiative de turism cultural, proiecte dedicate mediului și naturii, proiecte comunitare, reabilitarea patrimoniului cultural laic și religios, restaurarea clădirilor cu arhitectură tradițională, sprijin pentru creșterea autosuficienței comunităților, sprijin pentru inițiativa antreprenoriale.

Scopul direct al fundației nu este acela de a încuraja turismul rural, ci de a contribui prin activitățile implementate la consolidarea unui ecosistem de sprijin pe mai multe niveluri, la dezvoltarea patrimoniului și la construirea unor destinații turistice rurale puternice. Acest tip de organizație, prin problematicile pe care le adresează, se poate constitui într-un model demn de inclus în strategiile inteligente privind dezvoltarea turismului rural.

EcoBrunch

Un brunch este acea mică plăcere de weekend pe care ne-o facem când ne trezim dimineața și sărim peste micul dejun (dar nu foarte mult). De ce? Pentru că alegem să îl unim cu prânzul și să ne desfătăm papilele gustative pentru mai mult timp.

Conceptul de brunch a apărut în Marea Britanie la finalul secolului al XIX-lea. Un brunch are loc, de obicei, duminica între 11.30 și 16.00 și încorporează o varietate de produse și alimente, începând de la cele mai ușoare, specifice micului dejun, și încheind cu unele mai consistente, servite de regulă la masa de prânz.

Nu există o oportunitate mai bună pentru oamenii din comunitate să împartă cu vizitatorii cele mai bune feluri de mâncare, băuturi și povești locale decât un astfel de brunch. La fel cum nu există o oportunitate mai bună pentru oaspeți de a mânca pe îndelete și de a se împrieteni cu localnicii și stilul lor de viață. Nici kaloriile nu sunt o amenințare, deoarece străzile satului sunt deschise, în așteptarea de drumeți care să le străbată, în cadrul unei experiențe culinare de neegalat.

Evenimentele EcoBrunch celebrează cultura gastronomică și promovează destinațiile de ecoturism certificate de pe teritoriul României. Seria de evenimente EcoBrunch este organizată de către Asociația „My Transylvania” și Asociația de Ecoturism din România, în colaborare cu cele 7 destinații ecoturistice incluse în programul „Antreprenoriatul Verde – Dezvoltare Economică Durabilă prin Ecoturism”, dezvoltat de Fundația Româno-Americană și Fundația pentru Parteneriat. Inițiativa EcoBrunch susține conservarea patrimoniului local al destinațiilor ecoturistice din România și autenticitatea experienței turistice prin intermediul gastronomiei.

În cadrul unui eveniment EcoBrunch, produsele tradiționale locale de cea mai bună calitate, gastronomice și de artizanat, se împletesc cu tradițiile locului – muzică, dans, meșteșuguri – într-o experiență turistică unică. Acest tip de evenimente eficientizează lanțul valoric dintre producător și consumator, urmând conceptul de „farm-to-table”.

În acest fel, sunt încurajați și sprijiniți în special micii producători din zonele rurale. Pe lângă elementul de consum și cel de comerț al produselor locale, la aceste evenimente, turiștii sunt puși față în față cu producătorii, pot afla povestea din spatele unui produs tradițional și pot înțelege în profunzime eforturile fermierului. Vizitatorii vor fi încurajați, așadar, să aprecieze și să consume mai multe produse locale, susținând economia și comunitatea.

EcoBrunch constituie, în același timp, o oportunitate singulară de a crea parteneriate și colaborări pe diferite niveluri, dar și o oportunitate de a inspira și de a realiza schimburi de experiență, cunoscând mai îndeaproape comunitatea. Nu în ultimul rând, practica EcoBrunch încurajează turismul lent (slow tourism) și consumul produselor locale, reprezentând o inovație socială binevenită. Adițional, acest tip de eveniment poate fi replicat cu ușurință și poate fi integrat în strategia de turism a unei zone rurale, fiind o strategie inteligentă focalizată pe utilizarea instrumentelor digitale în scop de promovare, dar și pe colaborarea diversilor actori în lanțul valoric al unei destinații turistice.

Ecomuzeul Valle dell'Aso

www.ecomuseovalledellaso.it

În Italia, termenul de „ecomuzeu” este asociat cu sensul de „muzeu întins”, diferind de conceptul tradițional de muzeu. Ecomuzeul nu este limitat la o singură clădire sau la un sit muzeal, ci se extinde pe un teritoriu caracterizat prin stiluri de viață tradiționale și printr-un patrimoniu istoric și artistic relevant, demn de conservare, restaurare și consolidare.

În cazul Valle dell'Aso, este vorba despre un teritoriu vast, situat în centrul provinciei Piceno, de-a lungul râului Aso, plecând de la izvoarele sale din inima Munților Sibillini și până la plajele de pe malul Mării Adriatice. Zona propune o nouă formulă de guvernare teritorială și turistică.

Așa cum explică Antonella Nonnis, arhitect și coordonator al Ecomuzeului Valle dell'Aso, „arealul Valle dell'Aso a devenit de ceva timp o locație populară pentru experimentarea și cercetarea managementului și a consolidării patrimoniului cultural”. În cadrul acestui proces gradual de creștere, un rol decisiv l-au avut nu doar ecomuzeul, ci și coeziunea de care au dat dovadă administrațiile locale și municipale. „Ecomuzeul este o instituție culturală care asigură în permanență, într-un areal specific și cu participarea populației, funcțiile de cercetare, conservare și valorificare ale unui ansamblu de bunuri naturale și culturale specifice mediului și modurilor de viață care s-au succedat în acel loc”.

Ecomuzeul Valle dell'Aso poate fi definit ca o realitate ce urmărește dezvoltarea socio-economică a regiunii, prin dezvoltarea și crearea de rețele la nivel de dinamici locale, crearea unei sinergii între sectorul turistic și cel economic, prin concentrarea pe factorul de mediu și prin promovarea unei logici a sustenabilității. În egală măsură, ecomuzeul consolidează procesele de recunoaștere a patrimoniului tangibil și intangibil din areal, prin identificarea traseelor ce combină locațiile bine-cunoscute și frecventate de turiști cu obiective pre-existente subdezvoltate, în logica așa-numitului „*museo difuso*”, sau „muzeu teritorial” – concept ce se bucură de o largă recunoaștere în Regiunea Marche.

Puncte-cheie:

- ✓ Dezvoltarea potențialului tezaurului natural, istoric și artistic zonal;
- ✓ Sporirea gradului de conștientizare comunitară prin evenimente și promovare regională;
- ✓ Consolidarea relațiilor comunitare și a nivelului de participare a cetățenilor în viața comunității;
- ✓ Valorizarea economiei locale.

12-To-Many: modelul de rețea de afaceri ce leagă pădurea de piață

www.12tomanet.net

În comuna Prato Carnico din regiunea Udine, mai exact în Val Pesarina, a luat naștere inițiativa SaDiLegno, axată pe redescoperirea unei zone muntoase care a trecut printr-o depopulare masivă în ultimele decenii. În conexiune cu această inițiativă, a fost lansat modelul „12-To-Many”, o rețea de companii care dezvoltă resursele locale de mediu și umane, pentru a aduce un nou nivel de bunăstare întregii comunități. De-a lungul timpului, acest model a fost adoptat și în alte regiuni din Italia, 28 de companii italiene fiind astăzi implicate în proiect.

Crearea primei rețele de companii în interiorul lanțului de aprovizionare cu lemn din Italia, prin dezvoltarea unui model de rețea de afaceri 12-To-Many, care să permită producția și livrarea de produse lemnoase și servicii cu valoare economică ridicată pentru piața națională și internațională, cu un impact minimal asupra mediului. Acesta este obiectivul principal pe care Samuele Giacometti, prin compania SaDiLegno, intenționează să îl atingă prin „studiul, proiectarea și conceperea primei rețele de afaceri a lanțului de aprovizionare cu lemn din zona Alta Carnia (Udine)”. Acest proiect inovativ este cofinanțat de Regiunea Autonomă Friuli – Venezia Giulia și susținut de INEA, de Comunitatea Montană din Carnia și de PEFC Italia. Inițiativa propune o globalizare necritică a pieței, axată pe respectarea vieții și orientată atât în prezent, cât și spre viitor.

Puncte-cheie:

- ✓ Creșterea potențialului zonelor rurale locale și a zonelor de pădure;
- ✓ Soluții inovative pentru stimularea economiei locale;
- ✓ Valorizarea comunicării pe diferite niveluri;
- ✓ Conștientizare la nivelul comunității;
- ✓ Stimularea bunăstării, a unui stil de viață sănătos, a cooperării și a lucrului în echipă.

SFERA - Protejarea naturii pentru ca aceasta să își exprime cea mai bună formă

www.sferaagricola.it

SFERA a luat naștere în 2016, în provincia Grosseto din Italia, pornind de la idea creării primei ferme hidroponice complet sustenabile, destinate producției de legume.

Succesul vertiginos al acestei inițiative a determinat recunoașterea sa de către StartupItalia drept cel mai bun start-up agritech al anului 2018, Sfera dezvoltând un concept horticol inovativ, creat în echilibru cu mediul în care a fost implementat.

Proiectul, finanțat deopotrivă de Oltre Venture (primul fond italian de investiții de impact), a presupus construirea celei mai mari sere tehnologice din Italia. Aceasta utilizează tehnici de cultivare fără sol (din care derivă și caracterul hidroponic), pentru a consuma cu până la 90% mai puțină apă de irigații față de metodele tradiționale. În acest mod se elimină, de asemenea, folosirea ierbicidelor, iar utilizarea pesticidelor și a antifungicelor se reduce drastic.

Legumele sunt plantate într-un substrat alternativ inert, precum argila expandată sau perlitul.

Puncte-cheie:

- ✓ Abordare managerială ce exclude exploatarea forței de muncă;
- ✓ Productivitate crescută de până la 10 ori față de agricultura tradițională;
- ✓ Producție constantă pe tot parcursul anului;
- ✓ Reducerea considerabilă a consumului de apă;
- ✓ Absența pesticidelor;
- ✓ Absența metalelor grele;
- ✓ Utilizarea insectelor „benefice”, care se hrănesc cu cele dăunătoare.

Traseele și cărările din Kythera

<https://kipa-foundation.org/apokatastasi-paradosiakon-monopatio/>

În octombrie 2010, Fundația pentru Cultură și Dezvoltare din Kythera (KIPA), în colaborare cu Asociația de Drumeții Montane și Municipality din Kythera și Anikythera, a implementat un program inovativ în domeniul turismului sustenabil. Conceput în scopul dezvoltării unei rețele integrate de trasee turistice, proiectul a presupus reabilitarea și semnalizarea unor rute vechi, ca alternative la turismul de masă. Kythera Trails reprezintă rețeaua oficială de trasee din insula Kythera, ce contribuie la un turism sustenabil, valorizând deopotrivă patrimoniul natural și cultural al insulei și sporind prosperitatea comunității locale.

Asociația Kythera Trails a creat deja 11 rute ce însumează 100 km de trasee, colaborând îndeaproape cu World Trade Network și Cooperativa Socială „Paths of Greece”. Scopul programului a fost orientat către promovarea și protejarea patrimoniului natural și cultural al insulei, extinderea sezonului turistic, conștientizarea locuitorilor insulei, în special a celor tineri, cu privire la nivelul lor de bunăstare, constituirea de rețele cu alte locații care să promoveze astfel de acțiuni și consolidarea afacerilor locale, prin elemente de semnalizare, tururi ghidate și produse locale. Pentru a atinge acest scop, au fost concentrate eforturi considerabile pentru înglobarea vechilor trasee în cele noi, astfel încât rețeaua să depășească lungimea minimă de 50 km necesară pentru desemnarea sa ca destinație de drumeție. Așadar, de la practic niciun traseu în 2010, s-au realizat 6 trasee până în 2012, rețeaua numărând astăzi 12 trasee întinse pe 100 km.

Adițional, o mare parte din profituri (aproximativ 67%) rămâne în comunitate și contribuie la dezvoltarea economiei locale, comparativ cu profiturile derivate din turismul de masă.

Puncte-cheie:

- ✓ Dezvoltarea potențialului tezaurului natural, istoric și artistic zonal;
- ✓ Consolidarea relațiilor comunitare și a nivelului de participare a cetățenilor în viața comunității;
- ✓ Valorizarea economiei locale;
- ✓ Extinderea sezonului turistic;
- ✓ Design circular modernizat și sistem de semnalizare revoluționar;
- ✓ Două dintre trasee au devenit primele din Europa certificate Green Flag Trails;
- ✓ Primul traseu de cățărare de tip „via ferrata” (dotat cu structuri metalice) a fost integrat în rețea.

Un consorțiu centrat pe lanțul agroalimentar din Regiunea Sterea

<https://agrifoodcentralgreece.gr/en/#>

<https://www.facebook.com/agrifoodcentralgreece>

Parteneriatul Agroalimentar al Regiunii Greciei Centrale (The AgriFood Partnership of the Region of Central Greece – APCG) a dezvoltat un set de instrumente digitale care să sprijine și să promoveze producătorii prin actualizarea constantă a site-ului APCG, în scopul transformării acestuia într-un nod electronic multifuncțional. Site-ul include, în principal, o hartă interactivă a producătorilor din regiune, dar și alte instrumente inovative de promovare a punctelor de producție și desfacere ale companiilor și produselor agroalimentare, precum unități de agroturism, podgorii, produse electrocasnice, piețe cu produse locale și multe altele.

Obiectivul principal al APCG este acela de a atrage atenția asupra sectorului agroalimentar din Grecia Centrală, alături de validarea și promovarea produselor agroalimentare produse la nivel local. APCG oferă, de asemenea, o gamă largă de servicii de sprijin și consultanță pentru agenții economici din sectorul economic regional primar și secundar. Misiunea declarată este de a sprijini întreprinderile agroalimentare din Regiunea Greciei Centrale, oferindu-le toate instrumentele de promovare moderne, inițiativele și informațiile necesare pentru a-și consolida poziția pe piața internațională de alimente și băuturi.

Parteneriatul urmărește numeroase obiective orientate exclusiv către beneficiul publicului. Printre țelurile pe termen lung se numără:

- O conștientizare crescută asupra produselor agroalimentare locale;
- Promovarea și diseminarea regimului alimentar local și a celui mediteranean;
- Validarea și promovarea „coșului de bunuri” specific Greciei Centrale;
- Reducerea vidului de comunicare dintre producători și consumatori;
- Facilitarea unei abordări mai deschise pentru producători.

Puncte-cheie:

- ✓ Maximizarea potențialului regional;
- ✓ Soluții inovative pentru încurajarea turismului local;
- ✓ Focus pe economia afacerilor locale;
- ✓ Valorizarea comunității la diferite niveluri;
- ✓ Consolidarea comunității și conștientizarea acesteia;
- ✓ Stimularea bunăstării, a unui stil de viață sănătos, a cooperării și a lucrului în echipă;
- ✓ Stabilirea de noi parteneriate între sectoare.

Olive Green Hotel

<https://www.olivegreenhotel.com/>

https://www.facebook.com/OliveGreenHotel/?ref=page_internal

Hotelul Olive Green este localizat în Heraklion, Creta, fiind un hotel unic, ecologic și inteligent, 100% prietenos față de mediu, proiectat pe ideea de modernitate și lux tehnologic. Principala caracteristică a hotelului și cea distinctivă, de altfel, este reprezentată de utilizarea unei tablete, cu ajutorul căreia vizitatorii pot controla iluminatul, aerul condiționat, sonorizarea și televizorul. Această tabletă personalizată le permite vizitatorilor să plaseze comenzi pentru room service și le oferă acces la platformele de social media personale.

Filosofia ecologică a hotelului este aplicată în practică prin principiul reciclării materialelor, în timp ce necesitățile energetice sunt satisfăcute intern, fiind amplasate panouri solare și alte elemente inovative ce promovează dezvoltarea durabilă. Hotelul pune la dispoziția oaspeților o infrastructură modernă, împletind ultimele tehnologii cu elemente cretane tradiționale. Pe scurt, ansamblul este 100% eco-friendly, generând energie prin intermediul panourilor solare.

Olive Green promovează, de asemenea, gastronomia locală într-o manieră sustenabilă, procurându-și alimentele de la producători locali.

Puncte-cheie:

- ✓ Generarea energiei prin panouri solare;
- ✓ Utilizarea luminii naturale în camere;
- ✓ Valorificarea potențialului regional;
- ✓ Valorizarea comunității, la diferite niveluri.

Asociația Bulgară pentru Turism Rural și Ecologic (BARET)

<http://www.baret-bg.org>

Asociația Bulgară pentru Turism Rural și Ecologic (BARET) este o organizație neguvernamentală constituită la nivel național, ce oferă servicii, bunuri și produse intelectuale legate de promovarea turismului rural și ecologic în Bulgaria și de crearea condițiilor necesare pentru dezvoltarea acestuia.

Asociația își propune să dezvolte turismul rural și ecologic în zonele non-urbane ale Bulgariei, sprijinind revitalizarea acestora, în scopul îmbunătățirii generale a condițiilor din comunitățile vizate. În același timp, organizația dezvoltă programe naționale de dezvoltare a turismului rural și ecologic în locații cu potențial, promovând economia ecologică, activitățile de protecția mediului și educația pentru mediu.

Puncte-cheie:

- ✓ Conservarea patrimoniului istoric și cultural bulgar și revitalizarea zonelor rurale prin dezvoltarea activă de programe, în regiuni cu potențial de pe întreg cuprinsul țării;
- ✓ Conturarea unei strategii de dezvoltare a turismului netradițional;
- ✓ Facilitarea unui punct de întâlnire între academicienii și cercetătorii implicați în proiectele de ecoturism.

Asociația Satelor Bulgare

<https://abv-selo.org/>

<https://www.facebook.com/abvselobg>

Asociația Satelor Bulgare a luat ființă în 2006, fiind primul ONG din Bulgaria care operează în sectorul dezvoltării rurale și al politicilor agricole. Asociația aduce în atenția publicului oportunitățile de dezvoltare a peste 5000 de sate bulgare, precum și provocările cu care acestea se confruntă.

Principalele obiective ale Asociației Satelor Bulgare sunt:

- Dezvoltarea satelor bulgare și conștientizarea situației acestora, precum și a oportunităților de finanțare;
- Construirea unei atitudini pozitive și responsabile față de zonele rurale;
- Promovarea turismului rural;
- Dezvoltarea de inițiative legislative în satele bulgare;
- Sprijinul și promovarea atracțiilor turistice din sate;
- Dezvoltarea și implementarea de tehnologii avansate și inovative în sectorul agricol;
- Atragerea investitorilor bulgari și străini în activități non-agricole;
- Atragerea de investiții pentru revitalizarea agriculturii;
- Promovarea și conservarea obiceiurilor tradiționale, a folclorului și a meșteșugurilor;
- Reducerea șomajului în zonele rurale;
- Reducerea fenomenului de migrare din zonele rurale;
- Creșterea calității educației și a sănătății în aceste zone;
- Conceperea de politici care să atragă oamenii înapoi în sate;
- Suport informațional, în conformitate cu reglementările UE privind sectorul rural și cel agricol;
- Sprijinirea rezidenților activi din sate în pregătirea, scrierea și implementarea proiectelor finanțate de UE și investitorii internaționali.

În 2016, Asociația Satelor Bulgare a lansat site-ul <https://agropolice.bg>, prima platformă online destinată prevenirii criminalității și accidentelor rutiere din zonele rurale. O altă funcționalitate a platformei se referă la recrutarea de voluntari pentru consolidarea securității, a traficului și a managementului dezastrelor în diverse regiuni din țară.

Puncte-cheie:

- ✓ Sprijinirea dezvoltării turismului rural sustenabil;
- ✓ Asistarea procesului de optimizare și modernizare a fermelor și a unei promovări mai bune a produselor acestora;
- ✓ Facilitarea atragerii de investiții în zonele rurale;
- ✓ Asistarea antreprenorilor în implementarea efectivă a ideilor de afaceri;
- ✓ Promovarea și diseminarea către mass-media a problemelor importante cu care se confruntă satele și populația acestora;
- ✓ Promovarea și conservarea obiceiurilor tradiționale, a folclorului și a meșteșugurilor;
- ✓ Îmbunătățirea standardelor de viață pentru locuitorii din sate;
- ✓ Crearea unei platforme online pentru prevenirea criminalității în zonele rurale.

Centrul de Inovare în Afaceri BIC INNOBRIDGE

<https://www.innobridge.org/en/home-english/>

<https://www.facebook.com/bic.innobridge>

Centrul de Inovare în Afaceri BIC INNOBRIDGE este o organizație ce sprijină start-upurile inovative la nivel local, regional și național. BIC INNOBRIDGE se bazează pe expertiza Rețelei Europene a Centrelor de Inovare în Afaceri (EBN – www.ebn.eu), aplicând metodologia și experiența colectivă. În momentul de față, BIC INNOBRIDGE este primul și singurul centru de inovare în afaceri din Bulgaria acreditat de Uniunea Europeană.

Asociația implementează o gamă largă de activități și inițiative menite să susțină antreprenoriatul, dezvoltarea culturii și a spiritului antreprenorial, îmbunătățirea mediului și a infrastructurii pro-inovative, precum și a premiselor necesare pentru afacerile de tip start-up. BIC INNOBRIDGE se implică activ în diferite proiecte europene, având un rol cheie în dezvoltarea turismului sustenabil și a antreprenoriatului verde.

KIDS: Un concept unic de călătorii în regiunea Bulgaria-România pentru copii și familiile lor

Acest proiect urmărește să optimizeze promovarea și exploatarea patrimoniului natural și cultural din regiunea transfrontalieră România-Bulgaria, prin crearea unui concept de călătorii unic, adresat copiilor și familiilor lor.

Europa Antreprenorilor Verzi

Proiectul își propune să genereze o experiență de învățare antreprenorială semnificativă, axată pe economia verde. Așa cum evidențiază și UE, spiritul de inițiativă și cel de antreprenoriat reprezintă abilități transversale esențiale atât pentru crearea de locuri de muncă pe termen lung, cât și pentru o tranziție către o economie verde. Acționând pentru îndeplinirea obiectivelor propuse, proiectul crește relevanța și nivelul de performanță al elevilor care studiază antreprenoriatul.

Antreprenorial Social și Gastronomic în „Europa abandonată”

Proiectul SAGA se axează pe reducerea inegalităților, asigurarea redresării economice și o creștere incluzivă pe termen lung, prin intermediul unei abordări colaborative, implicând toți actorii relevanți în dezvoltarea și validarea unui program de instruire pentru populațiile care locuiesc în așa-numita „Europa abandonată”, dar care au un patrimoniu gastronomic bogat și/ sau sunt implicate în producția alimentară. SAGA pune bazele unui program de training inovativ, adresat celor care locuiesc în zonele rurale de acest fel, abordând o serie de probleme presante, precum șomajul și revitalizarea socială și oferind cunoștințele, competențele și abilitățile de care rezidenții au nevoie pentru a crea întreprinderi sociale ce vizează patrimoniul gastronomic, alimentară și culinar.

CRAFT 4.0 – Valorizând potențialul artizanatului

Proiectul își propune să sprijine dezvoltarea acestui sector de importanță crucială prin furnizarea de formare în domeniul modelării digitale și al producției digitale/aditive. Natura acestui proiect este în mod inerent inovatoare, deoarece se concentrează pe dezvoltarea sectorului artizanal prin exploatarea oportunităților și acceptarea provocărilor rezultate din progresele tehnologice curente, în special în domeniul modelării și al producției digitale. Noile instrumente, resurse și competențe generate prin proiect le oferă antreprenorilor din domeniul artizanatului oportunitatea de a crea noi modele pentru acest sector.

Puncte-cheie:

- ✓ Sprijinirea dezvoltării turismului sustenabil și a sectoarelor adiacente;
- ✓ Asistarea antreprenorilor în implementarea efectivă a ideilor de afaceri;
- ✓ Optimizarea promovării și a exploatării patrimoniului natural și cultural;
- ✓ Dezvoltarea și validarea de programe de formare în domeniul turismului și al sectoarelor conexe;
- ✓ Încurajarea antreprenoriatului verde, social și gastronomic.

Ghidurile audio – o nouă modalitate de a descoperi tradițiile zonelor rurale

www.eastbelgium.com/audioguide

În mod obișnuit, turistului care ajunge pentru prima dată într-o nouă regiune i se oferă fie hărți sau broșuri redactate sumar, care nu reușesc să surprindă farmecul locurilor, fie ghiduri voluminoase pe care puțini au răbdarea să le parcurgă. O soluție modernă și accesibilă la această problemă poate fi reprezentată de ghidurile audio, atâta timp cât acestea nu sunt doar simple versiuni înregistrate ale materialelor scrise. Pornind de la această premisă, a luat naștere Agenția de Turism din Estul Belgiei (L'Agence du Tourisme de l'Est de la Belgique), o organizație nonprofit ca își desfășoară activitatea în partea estică a regiunii Wallonia. Populația vorbitoare de limba germană este majoritară în această regiune, lucru care și-a pus amprenta asupra tradițiilor locale.

Pentru a prezenta particularitățile și istoria adesea tumultuoasă a zonei într-o manieră prietenoasă și inedită, agenția a pus bazele unei colaborări cu o asociație de profil din Saint Vith, Zwischen Venn und Schneifel. Astfel a luat naștere „Circuitele sonore”, o inițiativă adaptată la modalitățile în care turiștii de astăzi consumă informațiile legate de locurile pe care le vizitează, menită să promoveze regiunea vorbitoare de germană a Belgiei.

Încă de la început, accentul a fost pus pe accesibilitatea informației. Înregistrările au fost concepute astfel încât să nu fie exhaustive la nivel de informații oferite, nici foarte tehnice, ci, pe cât posibil, presărate cu anecdote și detalii pe care un ghid istoric nu le-ar fi putut oferi. Pentru a le oferi ascultătorilor o perspectivă cât mai autentică asupra regiunii, au fost intervievați rezidenți locali, dar și entuziaști ai istoriei din zonă.

Fișierele audio au fost puse la dispoziție în mod gratuit tuturor celor interesați, putând fi descărcate și ascultate apoi pe telefonul mobil sau pe alte dispozitive de redare. În principiu, proiectul s-a dovedit a fi deopotrivă inovativ și simplu de implementat, ceea ce nu înseamnă, însă, că agenția nu s-a confruntat cu dificultăți în implementare. Înregistrările nu au putut păstra întotdeauna același ton colocvial pe care și l-au dorit inițiatorii proiectului, astfel că pentru unele locații încă nu există ghiduri audio. Pentru altele, ar fi fost necesar să se realizeze hărți detaliate care să însoțească ghidul audio, dar costurile adiționale rezultate nu ar fi fost incluse în finanțarea primită prin axa LEADER (în valoare de aproximativ 54.000 €). De asemenea, agenția caută în continuare o soluție tehnică ce permite descărcarea fișierelor direct pe telefonul mobil, fără a fi necesar un computer în prealabil. În ciuda acestor impedimente, rezultatele proiectului sunt încurajatoare.

Pe site-ul agenției există deja trei itinerarii propuse pentru explorarea regiunii, disponibile în 3 limbi (olandeză, franceză și germană), cu ajutorul cărora turiștii pot descoperi în ritmul lor istoria și particularitățile locale ale acestei zone de frontieră, fără a avea nevoie de prezența fizică a unui ghid.

Comunitatea Facebook „Loulé Criativo” - consolidarea comunității în domeniul turismului creativ

www.loulecriativo.pt/en/home

Există numeroase exemple interesante despre cum se poate construi și menține o comunitate online destinată turismului creativ, iar „Loulé Criativo” este cu siguranță una dintre ele. Localizată în regiunea Algarve din Portugalia, în imediata apropiere a celebrei destinații de vacanță Faro și a plajelor sale atractive, Loulé a optat pentru o abordare creativă asupra turismului, bazată pe artă, meșteșuguri și experiențe culinare, în scopul protejării și promovării patrimoniului tradițional.

Pe pagina de Facebook „Loulé Criativo”, se actualizează constant activitățile, newsletterele, atelierelor și modalitățile prin care turiștii pot interacționa și lua parte la viața comunității, ilustrând modul în care platformele social media pot fi folosite în comunicare.

„Loulé Criativo” este o inițiativă care se concentrează pe consolidarea identității acestui areal din regiunea Algarve, creativitatea și inovația fiind principalele forțe motrice. Se încurajează formarea și activitatea artizanilor și a profesioniștilor din sectorul creativ, contribuind la revitalizarea artelor tradiționale și la stimularea unor abordări alternative față de patrimoniul intangibil.

Proiectul, promovat de Municipality din Loulé, își propune dezvoltarea unui set de servicii pentru rezidenți și vizitatori, care să asigure: instruire adecvată și actualizată în domeniul artelor tradiționale și a meșteșugurilor; introducerea constantă a inovațiilor în procesele de lucru și produsele profesioniștilor; condiții optime pentru cercetarea în domeniul artelor și al meșteșugurilor, dar și în cele conexe; sprijin pentru instalarea și operaționalizarea afacerilor artizanilor și profesioniștilor din sectorul creativ, în acord cu nevoile acestora; un program de rezidență artistică și creativă ce mobilizează o masă critică la nivel internațional; o ofertă dinamică și atractivă de experiențe creative, care să pună turiștii în contact cu aspectele unice ale identității și patrimoniului regional, în baza unei filosofii de tip „do it yourself”; un program cultural care promovează evenimentele dedicate creativității, patrimoniului, artelor și artizanatului.

„Loulé Criativo” propune ateliere, cursuri, weekenduri tematice și experiențe inspirate de arta, meșteșugurile, gastronomia, patrimoniul și ritmul zonei. Vizitatorii au ocazia de a experimenta cultura locală, de a interacționa cu localnicii și de a se bucura de o experiență valoroasă de învățare.

În comunitatea Loulé funcționează și ECOA (O Espaço de Conhecimento, Oficinas e Artes), un spațiu care oferă oportunitatea dezvoltării și valorificării creativității, ridicând provocarea de a genera noi modalități de celebrare a teritoriului, de a recrea moștenirea acestuia în contemporaneitate și de a aduce oamenii împreună în jurul unor noi semnificații ale existenței și ale acțiunii.

Platforma de marketing „Creative Iceland”

www.creativeiceland.is

„Creative Iceland” este despre experiențe autentice oferite de artiști și experți locali. Vizitatorii interesați să exploreze cultura islandeză au oportunitatea de a rezerva activități tradiționale, incluzând ateliere de tricatat și croșetat, workshopuri de scriere, cursuri de gătit, tururi fotografice, vizitarea unui cluster creativ, ateliere de ceramică, cursuri de limba islandeză sau seminarii creative.

Artiștii și profesioniștii care doresc să își ofere serviciile pot primi sprijin din partea echipei Creative Iceland pentru a crea o ofertă de promovare online, ce se va regăsi pe site-ul Creative Iceland (creativeiceland.is). Vizitatorii care participă la activitățile astfel promovate sunt încurajați să își împărtășească experiența pe pagina de Facebook a organizației (www.facebook.com/CreativeIceland), acolo unde sunt actualizate regulat activitățile și atelierele organizate, dar și alte informații de interes.

Naselo.bg

www.naselo.bg/za-nas/

www.facebook.com/groups/coolinarna/

Naselo.bg este o platformă bulgară destinată turismului rural, ce oferă vizitatorilor oportunitatea de a descoperi bucătăria locală tradițională, de a face rezervări, de a participa la degustări și tururi ghidate sau de a încerca produsele locale chiar în locurile în care sunt pregătite.

Site-ul este parte din programul pe termen lung „Pendara”, implementat de Fundația Loalfood.bg, fiind ghidul modern al oricărui turist care dorește să descopere gusturile și fermele locale autentice, dar și poveștile interesante ale oamenilor din satele acestora.

Pentru Naselo.bg, destinațiile de turism rural nu constau doar în locurile de cazare, ci posedă un avantaj definitoriu, și anume, deliciale culinare tradiționale, gătite în casă, pe care acestea le oferă. Tocmai de aceea, Naselo.bg este prima platformă din Bulgaria care promovează doar unități de cazare, ferme și restaurante înregistrate, în care mâncărurile se prepară în locație.

Fiecare loc este special, venind cu propriul spirit, gust și emoție, fapt ce poate îngreuna uneori alegerea vizitatorului. Drept urmare, platforma oferă descrieri detaliate și instrumente utile pentru ca fiecare utilizator să poată face alegerea potrivită.

Sprijinirea turismului rural în Bulgaria nu se limitează la componenta de promovare. Echipa Naselo.bg include experți în zonele rurale, controlul alimentelor și piețe și festivaluri ale fermierilor. În acest sens, Naselo.bg dezvoltă acțiuni de advocacy în beneficiul microîntreprinderilor din agricultură, alimentație și turism, dar și documentații adecvate de reglementare și cursuri de formare pentru operatorii din acest sector.

Puncte-cheie:

- ✓ Soluții inovative pentru promovarea operatorilor de turism rural și a destinațiilor aferente, consolidând economia locală;
- ✓ Îmbinarea turismului rural cu cel ecologic și gastronomic;

- ✓ Platforma oferă o modalitate inovatoare de creștere a fluxului turistic în regiune, generând venituri și locuri de muncă suplimentare și creând condiții pentru dezvoltarea zonelor și comunităților rurale;
- ✓ Încurajarea schimbului de informații, experiențe, idei și soluții la probleme zilnice, precum: ocuparea forței de muncă, realizarea potențialului în diverse sectoare publice, stabilirea de conexiuni între diferite zone și regiuni rurale;
- ✓ Consolidarea notorietății regiunii, nu doar ca destinație turistică, ci și ca opțiune de rezidență permanentă și ca oportunitate de dezvoltare a unei afaceri profitabile în zonele rurale bulgare.

Platforma „Rural Balkans”

www.ruralbalkans.com/english/

www.facebook.com/bulgarianvillages/

Rural Balkans este o platformă adresată turismului rural. Scopul acesteia este de a promova turismul în zonele rurale din Bulgaria și din regiunea Balcanilor. Platforma este operată de către Gavrail Gavrilov, călător pasionat, și conține informații interesante și utile, divizate în câteva categorii principale:

1. Direcții – Locuri ce merită descoperite și cele mai interesante destinații din afara orașelor;
2. Personalități – Povești actuale și inspiraționale despre oamenii pe care vizitatorii îi vor întâlni în drumul lor;
3. Evenimente – Petreceri și activități locale care nu sunt promovate pe alte canale;
4. Gastronomie – Gustul călătoriei și rețete originale din bucătăria rurală a regiunii Balcanilor;
5. Locuri – Locații în care vizitatorii vor fi întâmpinați ca vechi prieteni și în care ospitalitatea se împletește cu o companie plăcută;
6. Analize.

Puncte-cheie:

- ✓ Soluții inovative pentru promovarea operatorilor de turism rural și a destinațiilor aferente, consolidând economia locală;
- ✓ Îmbinarea turismului rural cu cel ecologic și gastronomic;
- ✓ Platforma oferă o modalitate inovatoare de creștere a fluxului turistic în regiune, generând venituri și locuri de muncă suplimentare și creând condiții pentru dezvoltarea zonelor și comunităților rurale;
- ✓ Încurajarea schimbului de informații, experiențe, idei și soluții la probleme zilnice, precum: ocuparea forței de muncă, realizarea potențialului în diverse sectoare publice, stabilirea de conexiuni între diferite zone și regiuni rurale;
- ✓ Consolidarea notorietății regiunii, nu doar ca destinație turistică, ci și ca opțiune de rezidență permanentă și ca oportunitate de dezvoltare a unei afaceri profitabile în zonele rurale bulgare.

Opoznai.bg

www.opoznai.bg

www.facebook.com/opoznai

Opoznai.bg este un proiect destinat tuturor celor care iubesc să călătorească și să descopere locuri noi în Bulgaria. Platforma constituie cel mai cuprinzător catalog al punctelor de reper din țară, înglobând peste 7000 de articole despre destinații naturale, cultură și artă, atracții, evenimente, locuri de divertisment și de refugiu și multe altele.

Adunând toate piesele istoriei și tradițiilor vechi de secole și adăugând frumusețile naturii, Opoznai.bg oferă vizitatorilor oportunitatea de a redescoperi o latură necunoscută a Bulgariei. Turiștii au șansa de a ajunge în locuri pe care altfel le-ar pierde din vedere, necunoscând magnetismul și măreția lor, locuri care spun povestea comunității și a modului de viață a acesteia în cel mai autentic fel.

Site-ul le dă utilizatorilor posibilitatea de a primi informații despre diverse evenimente, obiective turistice, restaurante și oferte, inclusiv din sectorul turismului rural. În plus, site-ul oferă diverse idei de călătorii în Bulgaria, bazate pe poveștile reale ale altor vizitatori, ce conțin informații valoroase despre diverse locuri.

De asemenea, utilizatorii site-ului pot profita de clasamentele realizate pe diferite categorii - cele mai populare, cele mai dorite, cele mai căutate, cele mai comentate, cele mai distribuite repere și multe altele. Există, de asemenea, un clasament al celor mai populare atracții de turism rural și ecologic, unde adepții turismului rural și ecologic pot vedea și primi informații despre primele 100 de atracții din această categorie.

Puncte-cheie:

- ✓ Soluții inovative pentru promovarea operatorilor de turism rural și a destinațiilor aferente, consolidând economia locală;
- ✓ Platforma oferă o modalitate inovatoare de creștere a fluxului turistic în regiune, generând venituri și locuri de muncă suplimentare și creând condiții pentru dezvoltarea zonelor și comunităților rurale;
- ✓ Încurajarea schimbului de informații, experiențe, idei și soluții la probleme zilnice, precum: ocuparea forței de muncă, realizarea potențialului în diverse sectoare publice, stabilirea de conexiuni între diferite zone și regiuni rurale;
- ✓ Consolidarea notorietății regiunii, nu doar ca destinație turistică, ci și ca opțiune de rezidență permanentă și ca oportunitate de dezvoltare a unei afaceri profitabile în zonele rurale bulgare.

Hops na kolo – O pagină ce conectează ciclismul cu „Valea aurului verde”

www.hopsnakolo.si/en/

Hops na kolo este o pagină ce promovează ciclismul și familiarizarea publicului cu orașul Žalec și satele din împrejurimi (zonă cunoscută și ca valea aurului verde, datorită culturilor de hamei). Slovenia este o țară în care se practică ciclismul, cu numeroase locuri încântătoare și cu locuitori pasionați de succesul cicliștilor profesioniști și de un stil de viață sănătos.

Pe Valea Savinja, acolo unde se situează Žalec și satele din vecinătate, experiențele deosebite sunt doar la o plimbare distanță. O altă opțiune pentru cei care doresc să viziteze câmpurile de hamei este bicicleta, fie că este vorba despre o bicicletă electrică, una normală sau una de curse. Žalec este prietenos pentru toată lumea – familii de cicliști, bicicliști de agrement, fani ai evenimentelor mari de ciclism (așa cum este Turul de Ciclism din Valea Savinja care are loc anual, la finalul lunii iunie) sau cicliști montani - devenind una dintre cele mai complete destinații de ciclism din Slovenia.

În zonă există 7 tururi de ciclism, acestea fiind:

- turul rutier;
- turul Kal;
- câmpurile de hamei;
- turul Mzrlica;
- turul Hom;
- Hmeljko;
- turul Šmohor.

În total, există 21 de trasee pentru biciclete, ce pot ajunge până la 50 km. Hărțile aferente fiecărui tur menționat anterior sunt disponibile pe site-ul Hops na kolo sau în format fizic la Centrele Locale de Informare Turistică (TIC). Traseele sunt dotate cu marcaje, indicatoare și semne de avertizare care să asigure siguranța și ghidajul, însă amenajările sunt încă în lucru. Prin urmare, marcarea traseelor nu este finalizată, însă acestea sunt deschise și pot fi vizitate de către localnici și turiști.

Un astfel de „ciclism ghidat” oferă o experiență deosebită prin tărâmul aurului verde, fiind însoțit de descoperiri culinare locale și degustări de bere. Localnicii și turiștii se pot bucura de alimente cultivate organic sau de produse de casă de la fermele turistice locale. Iar magazinul de ciocolată de calitate superioară din Žalec îi așteaptă pe turiștii și localnicii cu o poftă de dulce, care vor să ia o pauză de la plimbările cu bicicleta.

Pagina pune la dispoziția utilizatorilor și o serie de opțiuni locale de cazare, ceea ce relevă dorința comunității de a lucra împreună nu doar la promovarea reciprocă, ci și a producției alimentare locale. În același timp, se lucrează și la aplicația pentru telefon Hmeljko Hops, ce pleacă de la ideea unor „mese de informare” de-a lungul traseului Hmeljko, care să ofere informații despre hamei, câmpurile de hamei și întreaga Vale Savinja. Cu ajutorul a 7 mese de informare, utilizatorul trebuie să răspundă la întrebările din aplicație, având nevoie doar de o bicicletă și de un telefon. În acest moment, cei care doresc să afle lucruri noi pot parcurge chestionarul pe pagina Hops na kolo.

Puncte-cheie:

- ✓ Promovarea afacerilor locale prin intermediul unui tur de ciclism ghidat (cu opriri în care vizitatorii pot încerca mâncărurile locale, pot degusta berile locale, își pot rezerva o cazare etc.);
- ✓ Promovarea reciprocă între operatorii economici locali;
- ✓ Centrul de Informare Turistică din Žalec încurajează vizitarea satelor din împrejurimi prin promovarea paginii Hops na kolo hărțile bilingve (în slovenă sau engleză) printate în format fizic, pe care turiștii le pot lua gratuit.

Joncțiunea online „Naše podeželje”

www.nasepodezelje.si/

www.facebook.com/MrezaZaPodezelje

Naše podeželje sau, în traducere, „Satul nostru”, este o joncțiune online în care sunt prezentate practici rurale și soluții inovative pentru zonele rurale, fiind creată în colaborare cu Mreža za podeželje (tr. Rețeaua pentru Mediul Rural) și Asociația Slovenă pentru Dezvoltare Rurală.

Punctele principale ale acestei joncțiuni deschise publicului sunt:

- Satul viitorului;
- Bune practici și practici exemplare;
- Soluții inovative;
- Sate inteligente auto-suficiente;
- Piața video și magazinul virtual Naša dežela (tr. Țara noastră);
- Știri și evenimente;
- Sponsorizări și donații.

Exemplele menționate pe site descriu câteva soluții inteligente la provocările de mediu, sociale, economice și nu numai cu care se confruntă zonele rurale din Slovenia. Dat fiind faptul că există diferențe nu doar la nivelul zonelor în sine, ci și al problemelor întâmpinate, devine evident că și soluțiile și abordările propuse trebuie să fie diferite. Site-ul Naše podeželje prezintă satul viitorului prin diferite practici, propuneri și modele, ilustrând diverse posibilități ale conceptului de Sate Inteligente. Digitalizarea și noile tehnologii trebuie integrate cu atenție în stilul de viață și tradițiile rurale, iar rezultatele noilor abordări trebuie să faciliteze locuri de muncă noi și verzi, auto-suficiență alimentară și energetică și conștientizare ecologică. Noile concepte facilitează o perspectivă mai optimistă pentru populația tânără și întoarcerea acesteia în mediul rural.

Zonele rurale din Slovenia sunt în continuare subdezvoltate și nu și-au atins potențialul, deși sunt extrem de valoroase. În acest context, o abordare creativă poate armoniza orașele și comunitățile rurale. Astfel de deziderate nu pot fi îndeplinite de o singură persoană, dezvoltarea zonelor rurale necesitând o participare activă din partea rezidenților. Soluțiile trebuie să fie adaptate la nevoile locale, să fie simple și să se bazeze pe o strategie de dezvoltare.

Naše podeželje își va continua demersurile și pe viitor, prezentând soluții și propuneri de dezvoltare. În activitățile de cooperare și prezentare a diverselor proiecte sau colaborări din zonele rurale, actorii locali joacă un rol esențial. Pe viitor, stakeholderii și locuitorii din zonele rurale și-au propus să colaboreze cu diverse platforme digitale și mass-media pentru a informa cât mai multe persoane. Naše podeželje constituie un instrument eficient de promovare digitală, prin promovarea unor abordări inovative și a unor povești de succes. În același timp, linkurile suplimentare de pe pagină direcționează vizitatorii către o gamă largă de magazine online.

Puncte-cheie:

- ✓ Site eficient, care ajunge la un public numeros;
- ✓ Promovează afacerile rurale, produsele ecologice și artisanale, inovațiile sociale etc.;
- ✓ Bunele practici sunt împărtășite cu publicul, iar localnicii pot găsi mai ușor anumiți sponsori sau actori interesați.

Glamping.si – O modalitate simplă de rezervare a unei experiențe de camping cu stil

www.glamping.si/en/

www.instagram.com/glampingslovenia/

Pagina Glamping.si este prima și singura platformă de tip Book Glamp din Slovenia, prin intermediul căreia vizitatorii își pot rezerva experiențe de camping de lux (sau glamping). Platforma cuprinde toate locațiile de glamping disponibile, într-un singur loc. Locațiile și furnizorii de cazare promovați pe site se concentrează pe oferirea de servicii de top, intimitate și o bucătărie excepțională. Locațiile de glamping listate pe acest site propun relaxarea în natură și o deconectare completă de la toată agitația vieții cotidiene.

Se poate afirma că pagina funcționează într-o manieră similară cu platforma Booking.com, diferența fiind aceea că Glamping.si se axează doar pe facilități de glamping, așa cum sugerează și denumirea, permițându-le vizitatorilor să își găsească și să își rezerve cu ușurință vacanța visată. Furnizorii de cazare pun la dispoziția turiștilor corturi elegante, căsuțe în copaci, case din lemn și case ecologice de cea mai bună calitate și chiar cazare în hoteluri sau apartamente de lux. În alegerea cazării, vizitatorii pot lua în calcul mai multe opțiuni de căutare pe platforma Glamping.si:

- pot alege dintre variantele evidențiate pe pagina principală;
- pot consulta opțiunile „last minute” și pot rezerva una sau mai multe dintre acestea;
- pot consulta fila de „Regiune” (Region) și pot selecta cazarea în funcție de zona dorită;
- pot deschide fila de „hartă” (Map) și pot aplica diverse filtre (regiune, patrimoniu cultural, atracții naturale, transport, magazine, wellness, gastronomie și timp liber/ activități sportive).

O parte importantă a planului de afaceri implementat de Glamping.si constă în comercializarea de vouchere-cadou pentru diverse pachete. Acestea sunt foarte potrivite pentru zile de naștere, aniversări sau pentru o simplă escapadă de weekend. Comandarea acestora este foarte simplă, voucherele fiind trimise la adresa comunicată în momentul primirii confirmării de plată. Fiecare tip de voucher este însoțit de o descriere a beneficiilor incluse și de prețul aferent. Imaginile incluse pe site sunt, de asemenea, alese cu grijă, astfel încât să prezinte locațiile de glamping în cea mai bună și atractivă lumină.

Puncte-cheie:

- ✓ Promovarea zonelor rurale prin intermediul locațiilor de glamping;
- ✓ O singură platformă dedicată conceptului de glamping, prin care utilizatorii să găsească și să rezerve astfel de locații – o mai bună organizare și o experiență optimizată pentru utilizator, prin centralizarea tuturor funcționalităților într-un singur loc;
- ✓ Vizitatorii pot promova locațiile de glamping pe paginile lor de social media, precum Instagram, de exemplu, folosind hashtag-ul #glampingsLOVEnia în descrierea fotografiei. În contextul actual, social media joacă un rol important în promovare. Cu cât publicul atins este mai numeros, cu atât impactul este mai mare. Toate locațiile de glamping listate pe site oferă servicii de top și oferă condiții de lux (așa cum sugerează și denumirea), fapt ce oferă un avantaj suplimentar pentru strategia de promovare în social media. Este deja bine cunoscut faptul că oamenilor le place să facă fotografii în vacanțe și să le împărtășească cu ceilalți.

Strategia privind Satele Inteligente a Insulei Kythera

https://www.smartrural21.eu/villages/kythera_el/

„Insula Kythera din Grecia, cunoscută printre localnici drept Tsirigo, se află la întretăierea dintre 3 mări, fiind considerată locul de naștere a zeiței Afrodita. Această insulă este una dintre cele mai mari din Grecia, fiind caracterizată printr-un număr ridicat de așezări mici, cu o populație totală de aproximativ 4000 de persoane. Cel mai ambițios deziderat este acela de a reține tinerii în zonă, prin crearea condițiilor potrivite de trai și de muncă pentru tinerii și populația activă de pe insulă. Economia locală se bazează preponderent pe turism și agricultură, dar și pe alte componente, precum comerțul și serviciile, inclusiv cele de sănătate și educație. Se urmărește promovarea sustenabilității mediului și a sectorului agricol, la nivelul insulei, prin introducerea de noi tehnologii. Scopul este de a stimula producția bunurilor locale, precum ulei de măsline, miere, plante aromatice și plante medicinale, promovând și conservând, în același timp, peisajele, ecosistemele și biodiversitatea din Kythera. Urmărim, deopotrivă, creșterea calității turismului, prin sprijinirea formelor alternative de turism axate pe promovarea patrimoniului cultural, pe frumusețile naturale ale insulei și pe produsele locale. Comunitatea locală este foarte puternică, existând diverse asociații și organizații locale și având o identitate bine conservată. Prin participarea în proiectul Smart Rural 21, se vizează acumularea de noi idei și inspirație pentru dezvoltarea unui plan strategic de implementare a abordărilor privind satele inteligente” (Smart Rural Kythera, 2020).

Grupul de Acțiune Locală al Insulelor din Regiunea Attica, primarul insulei și Universitatea Agricolă din Atena (AUA) sunt principalii actori implicați în mod activ în primul stadiu al procesului de elaborare a Strategiei privind Satele Inteligente pentru zona preselectată a insulei grecești Kythera, în cadrul proiectului „Preparatory Action on Smart Rural Areas in the 21st Century”.

Procesul a fost inițiat de către Grupul de Acțiune Locală al Insulelor din Regiunea Attica, care a sprijinit localitatea Kythera în faza de depunere a candidaturii pentru a deveni sat inteligent preselectat. Grupul de Acțiune Locală reprezintă o rețea de cooperare a municipalităților din Regiunea Administrativă Attica. Rețeaua cuprinde 8 municipalități insulare din Regiunea Attica și alte 12 asociații locale (pescărești, agricole, culturale, turistice), fiind partener în Proiectul de Cooperare Transnațională LEADER, ce vizează conceptul de „sate inteligente”, dar și membru activ al Rețelei Satelor Inteligente (Smart Village Network). Eustratios Charchalakis, primarul din Kythera și președinte al Comitetului de Management al Programului LEADER/ CLLD din Regiunea Attica, a susținut cu entuziasm procesul, fiind implicat activ în elaborarea strategiei de dezvoltare a satului inteligent. În același timp, dezvoltarea și implementarea strategiei locale se află sub conducerea și coordonarea membrilor Echipei Naționale de Experți, Universitatea Agricolă din Atena făcând și ea parte din echipa de coordonare. Experții nominalizați în cadrul proiectului Smart Rural au legături directe de familie în Kythera, luându-și angajamentul de a contribui la dezvoltarea unui sat inteligent.

Echipa Națională de Experți contribuie la dezvoltarea strategiei prin facilitarea etapei de pregătire, asigurarea ghidajului pe parcursul implementării, identificarea și mobilizarea specialiștilor și a expertizei acestora și identificarea instrumentelor și metodelor inovative de elaborare a strategiei, conform nevoilor identificate.

Smart Rural: Mouans-Sartoux

https://www.smartrural21.eu/wp-content/uploads/Mouans-SartouxFR_Smart-Village-Strategy.pdf

Localizată în sud-estul Franței, Mouans-Sartoux este o comună recunoscută la nivel național și european pentru politica sa alimentară ambițioasă și sustenabilă, ce urmărește să protejeze nu doar mediul, ci și sănătatea cetățenilor. Această politică se bazează pe cantine școlare 100% organice și cu aprovizionare preponderent locală, o fermă municipală care produce majoritatea legumelor consumate în cantine, acțiuni educaționale privind hrana sustenabilă adresate atât elevilor, cât și cetățenilor, în general, sprijin pentru instalarea fermelor organice în teritoriu, diseminarea și sprijinirea altor orașe din Franța și Europa în tranziția lor către alimente produse local.

Această politică alimentară a fost susținută constant de către aleșii locali timp de mai multe decenii. Pentru a optimiza implementarea, municipalitatea a decis în 2016 să creeze un serviciu specific: Centrul de Educație privind Alimentația Durabilă (Maison d'Éducation à l'Alimentation Durable – MEAD). Comuna, în parteneriat cu populația locală și alături de alte universități, centre de cercetare și alți parteneri cheie, lucrează susținut la conceperea și implementarea de acțiuni inovative care să consolideze politica alimentară.

În ciuda caracterului ambițios și a realizărilor obținute, proiectul alimentar al comunei Mouans-Sartoux nu utilizează la potențial maxim instrumente digitale care ar contribui la o dezvoltare și mai accentuată și care ar deschide calea pentru inovații.

Factorul determinant în dezideratul Mouans-Sartoux de a deveni sat inteligent este reprezentat de maximizarea utilizării soluțiilor digitale, ca element cheie în proiectul de alimentație durabilă al localității. Mai exact, Mouans-Sartoux este amplasat într-o zonă puternic urbanizată, cu puține terenuri agricole accesibile. În acest context, comuna sprijină în mod activ fermierii să se stabilească pe teritoriul său (de exemplu, Mouans-Sartoux și-a triplat suprafețele de terenuri agricole în 2012, de la 40 ha la 112 ha), limitat de lipsa și/sau dimensiunea redusă a terenurilor disponibile, de diversitatea regimurilor de proprietate sau de problema asigurării locuințelor pentru noii fermieri.

Comuna a dezvoltat un plan dedicat de acțiune, cu scopul de a adresa aceste problematice specifice în cadrul proiectului european AGRI-URBAN (2016-2018), care ar putea aduce beneficii majore prin intermediul soluțiilor digitale. Procesul de elaborare a strategiei a fost condus de MEAD, o entitate municipală axată pe dezvoltarea și consolidarea alimentației și agriculturii durabile în arealul comunei, cu sprijinul lui Gilles Pérole, reprezentantul ales în domeniul tineretului, educației și alimentației.

Strategia a fost dezvoltată în cadrul proiectului „Preparatory Action on Smart Rural Areas in the 21st Century”, sprijinit de Comisia Europeană și coordonat de Grupul E40.

Proiectul Smart Rural 21

<https://www.smartrural21.eu>

Proiectul „Preparatory Action on Smart Rural Areas in the 21st Century” sau Smart Rural 21 este un proiect implementat pe durata a doi ani jumătate, cu sprijinul Comisiei Europene (DG AGRI), al cărui scop principal este acela de a promova și de a inspira așezările rurale să dezvolte și să implementeze abordări și strategii privind satele inteligente pe întreg teritoriul european, permițând generarea de concluzii și sprijinirea viitoarelor intervenții la nivel de politici privind satele inteligente. Proiectul, început în decembrie 2019 și încheiat în iunie 2022, este coordonat de Grupul E40 în cooperare cu 5 parteneri specializați: Institut für Ländliche Strukturforshung și Empirica (Germania), Innovatiesteunput (Belgia), Universitatea Agricolă din Atena (Grecia) și eConcepts (Irlanda).

În proiect au fost implicați, de asemenea, și 28 de experți naționali din fiecare stat UE, care, alături de Grupul E40 și de cei 5 parteneri, au format echipa centrală.

Obiectivele proiectului:

Smart 21 își propune să permită și să inspire satele să dezvolte și să pună în aplicare abordări și strategii privind satele inteligente în întreaga Europă. În același timp, proiectul urmărește să informeze și să inspire factorii de decizie să adopte politici și programe pentru a sprijini abordările privind satele inteligente în Europa.

Proiectul pe scurt

- Dezvoltarea unor instrumente și resurse noi, specifice satelor inteligente, care să fie utilizate de toți actorii rurali;
- Suport și ghidaj tehnic direct pentru cele 17 comunități rurale selectate să elaboreze și să pregătească implementarea strategiei privind satele inteligente;
- Sprijin pentru două comunități rurale în implementarea integrală a strategiei de sat inteligent;
- Direcții clare de politici, cu scopul de a influența conceperea și derularea programelor (în special în cadrul Politicii Agricole Comune), sprijinind punerea în aplicare a abordărilor privind satele inteligente.

21 de sate selectate

Provenind din 21 de comunități europene distincte, satele selectate descriu o gamă largă de profiluri, puncte forte și provocări rurale, asigurând un echilibru tematic și geografic.

În faza inițială din 2019, Smart Rural 21 a preselecat 5 sate care și-au creat propriile strategii de sate inteligente și care caută deja modalități de implementare a acestora.

În cea de-a doua fază a proiectului, în urma procesului de înregistrare și evaluare, au fost selectate încă 16 sate (deși inițial fuseseră planificate 12) care să li se alăture celor 5.

Selecția celor 4 sate a fost posibilă cu ajutorul Rețelei Naționale de Dezvoltare Rurală, care a acceptat să sprijine localitățile în călătoria lor de a deveni sate inteligente. Comuna Remetea din Harghita a fost selectată din grupul de 4 comunități rurale care vor avea posibilitatea de a elabora o strategie inteligentă prin intermediul proiectului.

KULTNATURA – Conectarea a două regiuni într-un singur produs turistic

<https://kultnatura.eu/>

<https://www.facebook.com/kultnatura/>

<https://www.instagram.com/kultnatura/>

<https://twitter.com/kultnatura>

Brandul KULTNATURA conectează două regiuni (una în Slovenia și una în Croația) într-un produs turistic singular, dezvoltat în cadrul proiectului „Zeleno Želimo” (tr. „Vrem verde”), prin programul transfrontalier Interreg. Acest program a fost inițiat în septembrie 2017 și s-a încheiat în februarie 2020.

Proiectul a fost implementat de 7 parteneri din domenii de expertiză diferite, precum turism, educație și tehnologie, iar doi dintre parteneri au fost municipalități din regiunile slovene și croate. Partenerii de pe ambele părți ale frontierei abordează 5 dimensiuni ale turismului, și anume:

- gastronomia;
- vinurile;
- natura și activitățile outdoor;
- meșteșugurile și artizanatul;
- cazările.

Mai mult de 50 de furnizori de produse și servicii sunt listați pe pagina KULTNATURA și pe aplicația mobilă aferentă. Prima opțiune pe care pagina web le-o oferă utilizatorilor este aceea de a descărca aplicația mobilă. Dacă se sare acest pas și se continuă către pagina principală, se pot vedea hărțile celor două regiuni pe care sunt marcați furnizorii cu diverse simboluri, în funcție de domeniul lor.

În zona rurală de la granițe se regăsesc diverse ferme mici, majoritatea fiind proprietăți familiale, care ar rămâne necunoscute publicului în absența acestui proiect. Scopul principal al KULTNATURA este de a identifica furnizorii din zonele rurale și de a-i conecta la un brand mai mare prin intermediul instrumentelor de promovare digitală, precum social media, pagini de internet, aplicații mobile și altele. Abordările noi și moderne sunt cheia revitalizării farmecului tradițional, autentic al unor locuri retrase, care nu ar putea fi descoperite altfel. Racordarea furnizorilor la un brand le conferă o vizibilitate crescută și le consolidează afacerile, toate părțile putând beneficia dintr-o astfel de conexiune.

Întreg teritoriul sloveno-croat inclus în proiect este recunoscut pentru ospitalitatea și căldura sa. Turiiștii se pot simți ca acasă, cheia fiind de a-i determina să rămână pentru perioade cât mai lungi de timp. În acest fel, ei vor vizita cât mai multe restaurante, locații de patrimoniu natural și cultural, hoteluri, apartamente și alte zone turistice, iar furnizorii vor fi și ei mulțumiți și recompensați.

În zilele noastre, toată lumea își dorește să găsească totul online. Prin urmare, modernizarea zonelor rurale și a furnizorilor de servicii turistice susține dezvoltarea economică. Dat fiind faptul că unul dintre obiectivele principale este reprezentat de promovarea prin instrumente digitale moderne, sunt furnizate linkuri către toate conturile de social media (Facebook, Instagram și Twitter), dar și către site-ul oficial, unde pot fi găsiți toți furnizorii.

Puncte-cheie:

- ✓ Promovarea afacerilor rurale;
- ✓ Modernizare în scopul creșterii veniturilor și a recunoașterii;
- ✓ Conectarea furnizorilor de servicii turistice pentru a crește valoarea zonei;
- ✓ Conectarea regiunilor de pe ambele părți ale frontierei și stabilirea de legături internaționale.

Beeland – o experiență unică de glamping

www.glamping.si/en/glamps/beeland-skok-mozirje

www.facebook.com/apartmajiskok/

În frumoasa vale Savinja, în apropiere de orașul Mozirje, se găsește un ținut unic, Beeland. Amplasarea sa în mijlocul naturii ademenește turiștii și le oferă o experiență de glamping originală și de neuitat. În Mozirje există un mic sat numit Beeland, în care 4 cabane în formă de fagure de miere invită turiștii și localnicii să experimenteze o formă diferită de relaxare și răsfăț. Această unitate de cazare poate fi găsită pe pagina de internet Glamping.si, care adună laolaltă toate locațiile de glamping din Slovenia.

Satul se află în imediata apropiere a pădurii, departe de agitația traficului. În locație există o piscină naturală, de care pot profita toți oaspeții în zilele mai călduroase. Pentru cei care își doresc mai multă intimitate, fiecare cabină dispune de propria sa saună și de jacuzzi. Beeland oferă deopotrivă cazare și servicii de wellness. Pentru un răsfăț absolut, complexul oferă și o varietate de masaje și studiouri de frumusețe.

Cele 4 cabine menționate anterior sunt Maja, Vili, Flip și Kasandra. Maja este cabina cea mai mică, fiind potrivită pentru două persoane. Cabina Vili este mai spațioasă, putând acomoda cupluri sau familii. Cabinele Flip și Casandra sunt și ele similare cu Vili, putând acomoda un răsfăț în doi sau o vacanță de familie.

Toate cabinele sunt moderne, dispunând de bucătării utilitate și mobilier de luat masa, băi, dormitoare (numărul de paturi variază în funcție de mărimea cabanei) și o zonă de wellness privată, unde vizitatorii se pot bucura de saună finlandeză sau cu infraroșu și de jacuzzi – tot ce și-ar putea dori chiar și o regină a albinelor. Cabinele nu sunt potrivite doar pentru perioadele de vară și de primăvară. Sistemul de încălzire și de aer condiționat din interiorul cabanelor permite vizitarea locației pe tot parcursul anului. În zilele călduroase, turiștii se pot bucura de piscina naturală, iar în zilele mai reci se pot răsfăța în centrul privat de wellness.

Unicitatea locului atrage atât localnici, cât și turiști, care pot profita de frumusețile naturale și de zumzetul albinelor, dat fiind faptul că în locație sunt amplasați câțiva stupi. Proprietarii complexului își doresc să promoveze cooperarea dintre diverși furnizori din regiune, astfel că oferă reduceri pentru alte locații și servicii (reduceri la: bilete de schi în Golte, bilete de acces la băile Terme Topolšica mâncare în Pr'Pek Mozirje, bilete pentru livada Mozirje, și permise de pescuit pentru râurile Savinja și Dreta la Mozirje Fishing Family).

Puncte-cheie:

- ✓ Piscina este un element natural al proprietății;
- ✓ Promovarea activităților și a afacerilor din regiune;
- ✓ Stimularea furnizorilor de cazare de tip glamping din zonă (de-a lungul Văii Savinja, există numeroși furnizori de astfel de servicii).

Luče – prima insulă de energie autosuficientă din Slovenia

www.compile-project.eu/sites/pilot-site-luce/

www.facebook.com/CompileH2020/

Satul Luče, de pe Valea Savinja, a devenit prima comunitate autosuficientă din punct de vedere energetic din Slovenia, prin intermediul proiectului COMPILE. Focusul proiectului constă în crearea de insule de energie care să asigure furnizarea de energie locuitorilor și să reducă emisiile de carbon, constituirea unor comunități în cadrul acestor insule energetice și generarea unor beneficii sociale și de mediu. Cu ajutorul tehnologiei care poate moderniza locuințele, fiecare individ are posibilitatea de a deveni un producător și un utilizator activ de energie naturală. O astfel de viziune este posibilă în contextul actual, fiind aplicată în mai multe țări europene prin proiectul COMPILE.

Una dintre cele 5 locații pilot ale proiectului este reprezentată de satul Luče din Slovenia (alături de Lisabona – Portugalia, Crevillent – Spania, Križevci – Croația și Rafina – Grecia). Funcționând pe un sistem electric de joasă tensiune, localitatea are o conexiune slabă și instabilă la rețeaua de tensiune, iar localnicii se confruntă adesea cu pene de curent în condiții meteorologice nefavorabile (de exemplu, în timpul furtunilor sau pe perioada iernii). Prin intermediul proiectului, satul este acum complet autosuficient din punct de vedere energetic, în anumite perioade ale anului (așa cum este perioada verii, în care energia solară este puternică), stocând surplusul de energie pentru perioadele cu deficit.

Partenerii sloveni ai proiectului sunt Elektro Celje, Facultatea de Inginerie Electrică a Universității din Ljubljana și Petrol Group. Aceștia și-au propus să creeze comunități energetice (mici, în primă fază) bazate pe surse naturale de energie – solară, eoliană și hidroenergie.

Proiectul a debutat în noiembrie 2018, fiind implementat pe parcursul a 48 de luni (până în octombrie 2022). Până acum, au fost realizate multiple acțiuni, printre care se numără:

- înființarea primei comunități autosuficiente de energie regenerabilă din Slovenia;
- instalarea unor panouri adiționale cu o putere de 102 kW;
- instalarea unei baterii în comunitate (150 kW/ 333 kWh);
- instalarea a 5 baterii de uz casnic;
- instalarea unui punct de încărcare comunitar pentru vehiculele electrice;
- integrarea unui sistem de gestionare a energiei casnice;
- integrarea unui sistem de control al micro-rețelei;
- furnizarea alimentării de urgență cu baterii comunitare pentru a spori siguranța comunității pe timp de criză;
- dezvoltarea de noi modalități de furnizare de servicii auxiliare către operatorii de sisteme de distribuție și transmisie (DSO și TSO), cu o remunerare echitabilă a tuturor actorilor implicați (chestiune aflată momentan în discuții);
- ateliere pentru implicarea comunității:
 - Kick-off: Dinamica grupului;
 - Atelier tehnic: Captarea nevoilor;
 - Atelier de final: Recunoașterea grupurilor și oferirea de sprijin suplimentar, în funcție de necesități. (<https://www.compile-project.eu/sites/pilot-site-luce/>).

Puncte-cheie:

- ✓ Utilizarea surselor naturale de energie, pentru a contracara schimbările climatice și a reduce costurile localnicilor;
- ✓ Promovarea cooperării dintre comunități mici;
- ✓ Dezvoltarea zonelor rurale prin utilizarea tehnologiei viitorului (panouri solare, mori de vânt, stații de încărcare pentru vehicule electrice etc.);
- ✓ Susținerea comunităților care ar putea rămâne nelocuite ca urmare a conexiunii slabe la rețeaua de energie.

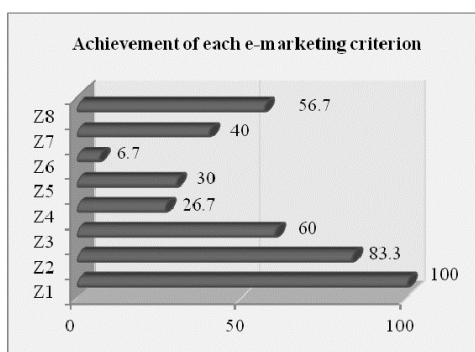
Marketingul online în dezvoltarea durabilă și turismul rural

<https://www.researchgate.net/publication/264817921> *Internet marketing for sustainable development and rural tourism*

Internetul este omniprezent în toate sectoarele de afaceri, reprezentând un instrument extrem de important pentru creșterea vânzărilor și promovarea brandului. De asemenea, din ce în ce mai multe întreprinderi de turism adopta marketingul online.

Turismul sustenabil implică dezvoltarea într-o manieră și la o scară care să asigure viabilitatea de-a lungul unei perioade nedefinite de timp. Există o corelație aparte între conceptele de turism sustenabil și turism rural. Lucrarea pe care o aducem în vedere analizează modul în care internetul și tehnicile de e-marketing au fost implementate pentru asigurarea sustenabilității întreprinderilor de turism rural, în cazul Greciei. Acești operatori turistici sunt evaluați și clasificați în funcție de facilitățile de marketing online implementate și de funcționalitățile TIC realizate.

Autorii dezvoltă un cadru integrat dinamic pentru clasificarea întreprinderilor, în baza metodei multicriteriale PROMETHEE II, iar rezultatele sunt expuse și discutate, identificându-se acele întreprinderi care pot fi utilizate ca model pentru proiectanții de website-uri ce promovează activități de e-marketing care vizează sustenabilitatea în mediul rural.

Total ranking	Rural Tourism Enterprise	Net flow ϕ
1	E_15	+6,476139
2	E_28	+4,043755
3	E_12	+3,800265
4	E_4	+3,407609
5	E_3	+3,024786
6	E_29	+2,674551
7	E_19	+2,19192
8	E_2	+2,152487
9	E_26	+2,04798
10	E_5	+1,811224
11	E_11	+1,561609
12	E_7	+0,713596
13	E_9	+0,437513
14	E_23	-0,25569
15	E_10	-0,39743
16	E_6	-0,49148
17	E_8	-0,54147
18	E_20	-0,66943
19	E_27	-0,83161
20	E_17	-0,8562
21	E_30	-0,88256
22	E_11	-1,19382
23	E_24	-2,41094
24	E_14	-3,33752
25	E_13	-3,33752
26	E_25	-3,33752
27	E_21	-3,69016
28	E_22	-3,74015
29	E_1	-3,84522
30	E_16	-4,5247

Perspectivă asupra turismului rural cultural și sustenabil în regiunile inteligente: exemplul Marmilla, Sardinia (Italia)

<https://www.mdpi.com/2071-1050/7/6/6412>

Această lucrare aduce un punct de vedere valid și important în dezbateră curentă referitoare la sustenabilitate și la modul în care aceasta se aplică în turismul rural. În mod specific, adresează nevoia de a identifica acțiuni strategice care să stimuleze diseminarea resurselor culturale necesare pentru a realiza planificarea culturală. Echilibrarea dinamicii tensionate care caracterizează corelația dintre dezvoltarea turistică și protejarea mediului este esențială pentru finalizarea unor acțiuni și a unor strategii de planificare inteligente, în special în cazul zonelor rurale marginale.

Pentru a sprijini argumentele teoretice și metodologice aduse, Chiara Garau prezintă exemplul regiunii Marmilla, de pe insula Sardinia din Italia. Zona nu este aleasă întâmplător, dat fiind faptul că absența unei filosofii de planificare culturală și o abordare strategică asupra turismului rural sistemic și sustenabil a fost recunoscută la nivel național.

Lucrarea discută, de asemenea, rezultatele obținute în urma pregătirii studiului de caz, din punct de vedere al caracterului inteligent, al sustenabilității și al dezvoltării turismului rural, admitând nevoia de conciliere între fenomenul globalizării, natură, turism, locuri și oameni.